N°. 241. A°. 1860.

DINGSDAG 9 OCTOBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL,

behelzende: 1°, *het ontwerp van wet* tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, *met de daarbij behoorende memorie van toelichting*, en 2°, *het tweede gedeelte van het verslag der commissie uit de Tweede Kamer*, nopens de regeling der Suikercultuur op Java *enz.*

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 6 *october*. — De Times drijft den spot met den angst van sommigen dat de togt van Prins Napoleon door Engeland, Schotland en Ierland, waar hij de zeehavens in oogenschouw genomen, Engelsche zeekaarten gekocht en vele andere bij hen verdachte handelingen verrigt heeft, het gevolg zou geweest zijn van een last des Keizers om de kwetsbare plekken des Rijks te bespieden, op welke een Fransche inval het gemakkelijkste zou te bewerkstelligen zijn. „Het is, zegt de Times, Engelands grondbeginsel niet de leemten en gebreken van zijn verdedigingstelsel te verbergen, en het zou een vreemden bespieder bezwaarlijk vallen in dit opzigt meer te ontdekken dan de wereld reeds sedert lang uit de kolommen van den Times heeft kunnen te weten komen."

— Een onzer dagbladen maakt de berekening dat de Paus, nu hem de Mark van Ancona, Umbrië en de provincie Viterbo ontnomen zijn en hij alleen nog maar de provinciën Rome, Commarca, Civita Vecchia en Frosinone overhoudt, ongeveer anderhalf millioen zijner onderdanen heeft verloren, die onder den schepter des Konings van Sardinië zijn overgegaan, terwijl hem niet meer dan 600,000 onderdanen overblijven. Deze verandering is zonder tegenspraak de grootste die de wereldlijke zaken des Pausdoms ooit ondergaan hebben sedert het eene plaats onder de Europesche Mogendheden innam, en nu de voornaamste inkomsten der Pauselijke schatkist, welke uit de Romagna, Umbrië en de Marken voortvloeiden, een anderen weg genomen hebben, is het een raadsel hoe hare uitgaven voortaan gedekt zullen kunnen worden,

— Ten gevolge van voortdurende krankheid heeft de onlangs tot haven-admiraal te Plymouth benoemde vice-admiraal Fanshawe dat bevel moeten nederleggen, en wordt denkelijk door den vice-admiraal Stewart opgevolgd.

— Een door den heer Lynet Thomas nieuw uitgevonden getrokken stalen kanon, hetwelk onlangs uit de staalfabriek aan de Mersey naar Woolwich gezonden werd, heeft bij de daarmede gedane proefneming de uitkomst opgeleverd dat het, met 28 ponden buskruid en een kogel van 160 ponden geladen, 10,000 ellen of 5½ Engelsche mijlen ver droeg.

— Naar het voorbeeld van Londen wil men ook te Edinburg eene vereeniging van schrijfsters vormen.

— Uit Malta meldt men dat, naardien de Engelsche Regering besloten heeft het eiland Sint Helena sterker te bevestigen, een detachement der genie en der artillerie, alsmede ongeveer tweehonderd man linietroepen, eerlang derwaarts zullen afreizen. De afzonderlijke forten en regerings-bureaux op Malta zullen eerstdaags door onderzeesche telegraafkabels onderling verbonden worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 7 October.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De overwinning, door Garibaldi behaald, heeft groote afbreuk gedaan aan de allocutie van den Paus, die daardoor al dadelijk op den achtergrond is geschoven, en de vijanden van het wereldlijk gezag konden niets wenschen dat beter geschikt was om de uitwerking der Pauselijke allocutie te vernietigen dan deze overwinning.

Al de depêches en brieven van Napels komen daarin overeen dat zij aan de overwinning van 1 october een hoog gewigt toekennen. Wanneer de Koninklijke troepen verwinnaars waren gebleven, zou Napels door hen heroverd en de aanhechting zeer gecompromitteerd geworden zijn. Garibaldi's gelaat, schrijft een van de correspondenten, stond in gloed, het zweet parelde hem op het voorhoofd en zijne stem was anders dan gewoonlijk. De dappere generaal begreep dat in dezen slag — de eerste wezenlijke slag — zijn naam als veldheer op het spel stond.

Van de zijde der Koninklijken heeft de graaf van Trani, broeder des Konings, al de operatien bestuurd. Slechts 21 jaren oud, met zeer veel energie en eene vroeg ontwikkelde bekwaamheid toegerust, heeft hij, na het vertrek uit Napels alles, de diplomatieke zoowel als de militaire maatregelen, geleid. Wat den jongen Koning betreft, volgens het oordeel van den heer Brenier zelf, is zijn voornaamste gebrek zijne weinige ondervinding; voor het overige zou hij in gewone tijden, door zijn onmiskenbaar gezond verstand, een uitmuntend constitutioneel Koning geweest zijn.

De offensieve beweging van het Koninklijke leger was hoofdzakelijk gemaakt door de vrees van tusschen twee vijanden te worden opgesloten. In het Koninklijke kamp wist men dat het Pauselijke leger vernietigd was; men wist ook dat de generaal Cialdini naderde, of dat hij althans op de uiterste grenzen der Pauselijke Staten gelegerd was. Het gevaar werd dreigend. De herovering van Napels zou aan Frans II zijn rijk teruggegeven en den aanval der Piemontezen van allen schijn van grond beroofd hebben.

De resultaten der overwinning van 1 october kunnen aldus worden geresumeerd:

De terugkeer der Koninklijken is verhinderd geworden; de verliezen zijn aan beide zijden nagenoeg gelijk; de positien door de beide legers ingenomen zijn wederkeerig behouden; de artillerie heeft de hoofdrol in dit gevecht vervuld, en wanneer de stukken van Garibaldi niet door Sardiniërs bediend waren geworden, zou het Italiaansche leger vernietigd zijn.

Capua is nog niet genomen. La Patrie zegt ons zelfs heden avond onder hare laatste tijdingen dat Garibaldi zich overtuigd heeft van de onmogelijkheid om Capua op dit oogenblik te nemen. Hij zou zich op ongeveer 5 Ned. mijlen van de vesting begeven, en gezien hebben dat nieuwe werken het onmogelijk maakten haar om te trekken. Ook de linie aan de Vulturno wordt op eene geduchte manier verdedigd.

Ziehier, volgens een brief van 2 october uit Caserta aan de Corriere Mercantile van Genua, eenige bijzonderheden omtrent den jongsten strijd aan de Vulturno:

„Gisteren met het aanbreken van den dag zijn de Koninklijke troepen, aangevoerd door Frans II in persoon, in drie kolonnes uit Capua gerukt. De eene heeft San Maria, de andere San Angelo aangetast, terwijl de derde de gemeenschap tusschen die beide punten afsneed. De voorposten van San Maria, zamengesteld uit Sicilianen, werden overvallen en genoodzaakt terug te trekken. De Koninklijke troepen hebben Santa Maria met woede aangevallen en zijn de eerste huizen binnengedrongen; om hen daaruit te verdrijven zijn er acht charges met de bajonet noodig geweest. San Angelo, dat heldhaftig verdedigd werd door de eerste brigade der divisie Medici, heeft hardnekkig weerstand geboden, ofschoon de Koninkl. al hunne krachten tegen deze positie zamentrokken. De eerste brigade heeft jammerlijk geleden en bij den generalen staf telt men drie officieren buiten gevecht; twee daarvan zijn ernstig gekwetst en één is er gedood.

„De Koninklijken zijn gelijktijdig de rivier te Cajazzo overgerukt en zij hebben onzen uitersten linkervleugel te Luciatala en Castel Borrono aangevallen, waar zich Bixio en de derde brigade van Medici bevonden. De Koninklijken ten getale van 20,000 man, zijn, na de onzen langs de geheele linie te hebben teruggedreven, begonnen onze positien aan te vallen; maar op dat oogenblik kwamen onze reservetroepen aan en telden wij alstoen 12,000 man die in het vuur waren.

„Ten twee ure zijn wij wederom offensief te werk gegaan; ten zes ure in den namiddag waren de Koninklijken, op alle punten teruggedreven, naar de Vulturno terug gejaagd, van waar zij zich overhaast naar Capua terug trokken.

„De Koning voerde persoonlijk het bevel in burgerkleeding. Men heeft hem herhaaldelijk in het vuur gezien. Garibaldi bevond zich, zoo als gewoonlijk, overal en vooral daar waar het gevaar het grootst was. Wij tellen 1280 man die buiten gevecht gesteld zijn; de Koninklijken omstreeks 3000. De slag heeft van 3½ ure des morgens tot 7 ure des avonds geduurd. Het is blijkbaar dat deze geduchte aanval de laatste poging van Frans II geweest is, die, ingeval hij de overwinning had behaald, op de hoofdstad zou zijn aangerukt.

„De Koninklijken hebben onderscheidene huizen in brand gestoken; er zijn gekwetsten levend verbrand, maar deze wreedheden zijn door de Beijerschen en niet door Napolitanen bedreven. Op de hoogten van Caserta heeft men 2000 man Koninklijke troepen met wapens en bagaadje gevangen genomen."

Zondag den 21 october zal nu de bijeenkomst te Warschau plaats hebben; evenzeer is het bepaald waar dat Keizer Napoleon niet uitgenoodigd is om er deel aan te nemen.

Le Courrier du Dimanche verzekert dat de jongste nota van Oostenrijk betreffende Italië de bedoeling der Oostenrijksche Regering te kennen geeft om in Italië tusschen beide te treden, wanneer zij dat noodig acht in het belang harer heerschappij te Venetië. Men begrijpt het belang dezer verklaring; ik zou nog niet stellig durven beweren dat zij afgelegd is.

Gisteren is de nieuwe Zoölogische tuin, door de Maatschappij van acclimatatie in het Bois de Boulogne ingerigt, ingewijd. De Keizer is bij die plegtigheid tegenwoordig geweest en werd ontvangen door den heer Geoffroy Saint Hilaire, president der Maatschappij, en de heeren Drouin de Lhuys en d'Epremesnil.

L'Ami de la Religion berigt dat de Regering de inschrijving heeft verboden, welke geopend was om den generaal de Lamoricière een eeredegen aan te bieden.

De bisschoppelijke beweging, naar aanleiding van hetgeen thans in den Kerkelijken Staat voorvalt, duurt voort.

Heden morgen ten 9½ ure is de nationale schietwedstrijd te Vincennes begonnen. De militairen (van elk regement 100 man die als de beste schutters aangewezen zijn) hebben den wedstrijd geopend. De schijven der nationale garde zijn dadelijk bezet geworden. Er bevonden zich daar onderscheidene Engelsche officieren in uniform, Engelsche scherpschutters, Zwitsers en Duitschers.

— Gisteren werd te Saint Cloud een Ministerraad, onder het voorzitterschap des Keizers, gehouden.

— Prins Metternich wordt tusschen den 16 en 20 dezer uit Weenen in deze hoofdstad verwacht, terwijl de heer de Moustier, zoodra hij zijn afscheidsgehoor bij den Keizer gehad zal hebben, naar zijn post te Weenen terugkeert.

— Prins Napoleon en zijn gevolg keerden donderdag avond, aan boord van het jagt Prince Jérôme, uit Engeland te Havre terug. Vrijdag morgen ontving de Prins den onderprefect, den heer Bonifacio, commissaris-generaal der marine, en den scheepsbouwmeester Normand, met welke hij zich lang onderhield, waarna hij de reis naar deze hoofdstad voortzette en des avonds aldaar aankwam. In weerwil zijner vermoeijende togten geniet de Prins den volmaaktsten welstand.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 6 *october*. — Morgen reist de minister von Schleinitz denkelijk naar Coblenz af, waar hij lord Russell ontmoeten zal.

— Onder de door de Sardinische troepen krijgsgevangen gemaakte buitenlanders, welke, krachtens Koninklijke dagorder, naar hunne haardsteden worden teruggezonden, zijn ook 13 Pruissen, die aan Oostenrijk uitgeleverd geworden zijn.

— Het Pruissisch transportschip Elbe, is den 25 augustus, na ondergane herstelling, van Singapore naar de baai van Jeddo in Japan gestevend, werwaarts de overige schepen der Pruissische expeditie zich reeds veertien dagen vroeger begeven hadden.

WEENEN 5 *october*. — Graaf Rechberg heeft, zegt men, eene circulaire aan de Duitsche Regeringen gerigt, om het belang van het behoud van Venetië voor Duitschland te betoogen.

— Iemand die Venetië in het laatst der vorige maand bezocht ontkent dat de groote meerderheid der bevolking aldaar zoo hevig tegen het Oostenrijksch bewind gekant is als vele berigten willen doen gelooven. Het gerucht dat onlangs twee schepen met flesbommen en wapenen aldaar ingesmokkeld waren had, schrijft hij, bij de meeste ingezetenen groote verontwaardiging verwekt.

— De directeur der genie, Aartshertog Leopold, heeft bevel ontvangen de Italiaansche vestingen, wier bewapening nu voltooid is, in oogenschouw te gaan nemen. Verona heeft vier, Peschiera zes nieuwe voorwerken bekomen, en te Mantua zijn de nieuwe waterwerken voleindigd, de kosten van welk een en ander op 20 millioen gulden geschat worden. Wat Venetië betreft, van den landkant acht men het hier onneembaar, maar ten opzigte der seezijde kan zulks althans niet gezegd worden, naardien de gesteldheid van den grond groote hindernissen voor het herstellen der vestingwerken oplevert.

— Men zegt dat de heer von Plener, die aan het hoofd van het departement van finantien staat, openlijk uitkomt voor wat denkelijk ook de meening van negen tiende gedeelten der Oostenrijksche bevolking is, namelijk dat de vertegenwoordigende regeringsvorm voor het welzijn des Rijks noodzakelijk geacht moet worden.

Intusschen verkrijgt de gisting in Hongarije een meer en meer dreigend voorkomen, zoodat men er reeds van spreekt dat de Regering zich binnen kort genoodzaakt zal zien den staat van beleg aldaar af te kondigen. Te Temesvar en in de Wojwodina duren de arrestatien voort. De partijen staan daar scherp tegen elkander over, en vooral de Servische betoont zich na den dood van Vorst Milosch sterk opgewonden.

Latere Berigten.

LONDEN 7 *october*. — Volgens het agentschap Reuter zal Keizer Alexander den 20 dezer te Warschau aankomen.

De Prins Regent van Pruissen en de Keizer van Oostenrijk worden den 22 dezer aldaar verwacht. Vorst Gortschakoff, de Russische gezanten te Berlijn, Turijn en Weenen, benevens de heeren von Schleinitz en graaf Rechberg, zullen zich insgelijks te Warschau bevinden.

Aan hetzelfde agentschap wordt gemeld dat de gezamenlijk Oostenrijksche schepen te Pola zijn binnengeloopen. Er is bevel gegeven om al de lichtvuren op de kusten van Istrië en Dalmatië te blusschen. De bezettingen aldaar zijn versterkt geworden.

Nog meldt dat agentschap hoe de door de Daily News medegedeelde depêche, welke lord J. Russell, gelijktijdig met die van 31 augustus aan sir J. Hudson, aan graaf Rechberg gerigt zou hebben, in het geheel niet bestaat.

Vorst Couza heeft een diplomatiek agent naar Turijn gezonden.

FRANKFORT 7 *october*. — De Wurzburger overeenkomst wegens de indeeling van en het bevel over de strijdkrachten van den Duitschen Bond, in geval van oorlog, is eerst gisteren te Berlijn ingediend. De onderhandelingen daarover tusschen Pruissen en Oostenrijk zijn voorbereid.

MUNCHEN 6 *october*. — De Pauselijke internuntius heeft heden aan het Ministerie van buitenlandsche zaken het protest van den H. Stoel tegen den inval in de Marken en Umbrië overgereikt. De Oostenrijksche Regering laat dat protest ondersteunen. Men gelooft dat Spanje dit insgelijks doen zal.

TURIJN 7 *october*. — In de Kamer der Afgevaardigden heeft de heer Poërio geïnterpelleerd over een door Napelsche dagbladen medegedeeld berigt op den afstand van al de spoorweglijnen in de Beide Siciliën betrekkelijk, welker afstand de dictator aan het huis Adami te Livorno gedaan zou hebben. De voorzitter van den Raad antwoordde hoe de Regering geene officiële tijdingen dienaangaande heeft, en men het berigt voor ongegrond moet houden.

Uit Napels verneemt men dat de markies Pallavicino de prodictatuur heeft aangenomen. Het Ministerie Conforti blijft nog steeds onvoltallig. Er heerscht misnoegen tegen Crispi. De generaal Fanti kwam heden te Turijn aan en keert overmorgen terug. Onze troepen hebben de Napelsche grenzen nog niet overschreden. De Perseveranza behelst eene depêche, die inhoudt dat Garibaldi Koning Victor Emmanuel verzocht heeft zijne komst te Napels te verhaasten en hem zoo spoedig mogelijk 14,000 man toe te zenden.

Per Telegraaf.

LONDEN 8 October.

(Reuter's Office.) De baron Meijer Gravenegg, overbrenger van het antwoord van Oostenrijk op de circulaire der Pauselijke Regering van 18 september jl., doet Parijs op zijne reis naar Rome aan. Oostenrijk keurt den inval van Piemont in den Kerkelijken Staat af, doch geeft tevens te kennen, dat het in de onmogelijkheid verkeert, anders dan langs den diplomatieken weg den Paus te ondersteunen.

In de bijeenkomst te Warschau zullen de grondslagen onderzocht worden, waarop een Congres over de Italiaansche aangelegenheden zou kunnen plaats hebben, onder voorbehoud, die grondslagen aan de goedkeuring van Frankrijk en Engeland te onderwerpen.

Volgens berigten uit Pekin, van het begin der maand julij, breidde de opstand zich voornamelijk uit in de op de oostkust gelegen provinciën. De militie te Pekin en in de omstreken was opgeroepen. De bevolking was gunstig gestemd voor de Engelschen en op het vernemen dat zij ontscheept waren, wenschte zij hen te Pekin te zien, wijl zij te Petcheli de inwoners geen kwaad aandeden. Een korps van 6000 man was uit Pekin tegen de Engelschen afgezonden, en een tweede korps van 10,000 man was in eene andere rigting vertrokken.

BERLIJN 8 October.

De gezanten van Pruissen en Oostenrijk te Petersburg zullen tegenwoordig zijn bij de zamenkomst te Warschau.

De baron von Schleinitz heeft weder eene depêche aan onzen gezant te Weenen gezonden, waarin hij op de mogelijkheid wijst, dat Pruissen weldra in de noodzakelijkheid kon komen de aandacht te vestigen op de Duitsche Hertogdommen, en dat hij daarbij de medewerking van Oostenrijk inroept.

TURIJN 8 October.

Over Genua zijn hier berigten uit Napels van den 4. De Koninklijke troepen hadden den vorigen dag een uitval gedaan, om de Beijersche kolonne te hulp te komen, aan welke men den aftogt had afgesneden. De Koninklijke troepen moesten echter naar Gaëta terugtrekken.

Het getal der in het gevecht bij Maddaloni gemaakte krijgsgevangenen beliep 5000.

De Ministers hebben aan den Dictator doen weten, dat zij aan het bewind zullen blijven, indien hij het programma aanneemt, 't welk zij hem zullen aanbieden.

ROME 8 October.

(Cohen's Tel. Corr. Bureau.) Indien de woelingen in den Kerkelijken Staat den Paus noodzaken om Rome te verlaten, zal hij zich naar Nederland begeven en te 's Hertogenbosch zijn intrek nemen.

MADRID 7 October.

HH. MM. hebben te Saragossa een besluit genomen, waarbij aan den Hertog van Parma een levenslang jaarlijksch inkomen van 540,000 realen toegelegd wordt.

BERLIJN 8 October.

ROGGE per Oct. 51⅛, per Voorj. 47¼. — RAAPOLIE per Oct. 11⅞, per Voorj. 12⅟₂.

LONDEN 8 October.

De 3 pc. Geconsolideerden 93¼ à ⅜. Mexico 3 pc. 22 a ¼. Gren. 4 pc. 16½ a 17½; Uitg. 6 a 6⅛. Illinois Shares 83 a 84; dito Bonds 87 a 88.

PARIJS 8 October.

Frankrijk 3 pc. 69.05; dito 4½ pc. —. Crediet Mob. 711. Spanje 1¾ pc. 39⅜; dito binnenl. 3 pc. 47⅝.

WEENEN 8 October.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 65; dito Nationale 5 pc. 75.80. Wissel Londen ƒ 131.75.

FRANKFORT 8 October.

Oostenr. Metall. 5 pc. 46; dito Nationale 5 pc. 55. Spanje 3 pc. 46⅝; dito 1¾ pc. 39⅛.

ANTWERPEN 8 October.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 46⅞; dito Nation. 5 pc. 55½. Spanje 1¾ pc. 39; dito binnenl. 3 pc. 47¾.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 8 October.

Wij wenschen een enkel woord te antwoorden aan de N. Rott. Ct. op hetgeen zij acht te zijn eene wederlegging van de bedenkingen, die wij maakten tegen het door haar gepredikte stelsel van zelfstandigheid van het Indische bestuur in al wat *Regerings-handelingen* betreft, en van verantwoordelijkheid des Ministers van Kolonien, voor zoo veel alleen aangaat *het stelsel*. Om de onhoudbaarheid van dat stelsel aan te toonen — zoo lang de Grondwet en het Regerings-reglement van kracht zullen zijn — zouden wij inderdaad niets meer behoeven dan het antwoord van de N. R. Ct. te herhalen; want ieder, die doordenkt, zal dan van zelf het ongerijmde van haar betoog inzien. Alles komt toch neer, niet op toepassing van hetgeen wet en Grondwet voorschrijven, maar op convenientie. De Minister zal zeggen: „ik weet het niet en zal schrijven naar Indië"; en de Kamer zal, als zij den raad van de N. R. Ct. wil volgen, antwoorden: „wij zijn tevreden, en wachten geduldig het antwoord af." Hoe kan men redelijkerwijs denken, dat door dergelijken conventionelen uitleg zou worden voldaan aan de eischen der ministeriële verantwoordelijkheid? In ieder geval: waar blijft de verantwoordelijkheid van den Gouverneur-Generaal? Het Regerings-reglement spreekt slechts van verantwoording „jegens den Koning."

Overigens heeft de praktijk reeds in alle opzigten het stelsel van de N. R. Ct. veroordeeld.

Onlangs, bij de discussiën over het adres van antwoord op de Troonrede, deelde de Minister van Kolonien mede, hoe de niet-aanbieding, voor de derde maal, van eene wet op het beleid der Regering in West-Indië, het gevolg was van eene stilzwijgende overeenkomst tusschen de Regering en de Kamer. Zeer teregt merkte daarop de heer Thorbecke aan dat zoodanig stilzwijgend overleg niet in de plaats kon treden van een stellig gebod der Grondwet: en de aanneming van § 7 van dat adres bewees, dat de Kamer de Grondwet inderdaad hooger stelt dan conventionelen uitleg. Men zou dat zelfde — en ware het anders, wij zouden het betreuren — zien gebeuren, zoo dikwerf de Minister van Kolonien zijne verantwoordelijkheid zou willen overdragen op den Gouverneur-Generaal, die, op zijn beurt, volgens de wet geene verantwoording hoegenaamd schuldig is jegens de Staten-Generaal.

In de tweede plaats — en de N. Rott. Ct. schijnt vergeten te hebben een strijd, waarin zij zelve zoo warm deel heeft genomen — is werkelijk reeds de proef al om te doen, wat de N. Rott. Ct. thans aanbeveelt. Maar die proef is — gelukkig voegen wij er bij — *niet* gelukt. De heer Pahud liet, als Minister van Kolonien, nog al eenige vrijheid aan den gouv. generaal Duymaer van Twist, waarvoor zekere redenen voorhanden waren. Herhaaldelijk verklaarde hij niet te zijn ingelicht omtrent onderwerpen, die in de Kamer

ter sprake werden gebragt; even dikwerf ontweek hij de discussie, door de mededeeling, dat hij eerst naar Java moest schrijven. Bij sommige onderwerpen heeft dit ook plaats gegrepen bij zijne opvolgers. Welke storm barstte toen niet telkenmale los over het hoofd van den Minister! Men beschuldigde van schennis der Grondwet, van ontduiking der ministeriële verantwoordelijkheid; ja de later spreekwoordelijk geworden uitspraak van den heer Thorbecke: „dat men de zaken van Indië aan haakjes liet hangen", was men aan de toepassing verschuldigd van dat stelsel, dat nu door de N. R. Ct. wordt aangeprezen, doch, bedriegen wij ons niet, in hare oppositie tegen de ministers Pahud en Mijer ten krachtigste werd aangevallen, vooral op grond van den eerbied, aan de Grondwet verschuldigd, welks handhaving wij nu geroepen zijn tegen de N. R. Ct. in te roepen.

Aanstaanden donderdag, den 11 dezer, des namiddags ten 1½ ure, zal de Gemeenteraad alhier eene vergadering houden, waarin de volgende zaken ter tafel zullen worden gebragt: mededeeling van ingekomen stukken; rapport der commissie ter zake van den waterweg; benoemen van hulponderwijzers; delibereren over het adres van C. N. Oosterhof en daarop uitgebragt rapport.

Het heeft den Koning behaagd, te benoemen tot ridders der orde van den Ned. Leeuw, de heeren: G. C. Schonck, onlangs, op zijn verzoek, gepensioneerd resident van Banjoemaas; C. van der Moore, resident der Preanger regentschappen; G. Suermondt, luit.-kol., komm. der Bataviasche schutterij, en J. H. Walbeehm, onlangs, op zijn verzoek, gepensioneerd algemeen ontvanger en pakhuismeester te Riouw, met rang van adsistent-resident.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Oudewater c. a., de heer H. Geerligs, thans ontvanger derzelfde middelen te Waspik c. a.; te Waspik c. a., de heer J. C. Kuhlman Czn., thans adjunct-commies bij het Departement van Financien.

Bij Zr. Ms. besluiten is aan J. W. Goessen op zijn verzoek eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Merkelbeek, en als zoodanig benoemd G. J. A. Goessens; — zijn bevorderd bij het Departement van Binnenlandsche Zaken: tot commies J. A. Blom, thans adjunct-commies; tot adjunct-commiesen R. A. D. Valois en P. J. Schiedjes, thans eerste klerken, en J. A. W. Veldhoedt, thans tijdelijk eerste klerk; — is de kapitein J. P. de Bordes, van het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, adjudant in de 1ste inspectie van fortificatien, op zijn verzoek op non-activiteit gesteld zonder bezwaar van de schatkist.

Z. M. heeft benoemd tot ambtenaren der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Ned. Indië, mr. W. van Lennep en mr. R. van Eibergen Santhagens, en tot ambtenaar der tweede klasse D. F. W. Lucassen, thans candidaat-ambtenaren voor gemelde dienst.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, te benoemen: bij den plaatselijken staf: tot kol. en plaatselijken komm. van de 2de kl., te Breda, den luit.-kol. P. P. van Gorkum, van het 3de reg. inf.; bij het wapen der inf.: bij den staf, tot maj., den kapit. der 1ste kl. N. Scheltema, van dien staf, met bepal. dat hij voorl. bij het Dep. van Oorlog werkzaam zal blijven; bij het 2de reg., tot kapit. van de 3de kl.(naar ouderd. van rang), den 1sten luit.-adj. C. W. Raaymaakers, van het 3de reg., en J. G. Krafft, van het corps; bij het 3de reg., tot luit.-kol., den maj. J. Hamming, van het 4de reg.; tot maj., den kapit. der 1ste kl., J. H. Brekkenheimer, adjud. van het 8ste reg.; tot kapit. van de 3de kl. (naar ouderd. van rang), den 1sten luit. N. G. Beausar, van het 2de reg.; bij het 4de reg., tot maj., den kapit. der 1ste kl., J. W. Tissot van Patot, van het 3de reg.; tot kapit. van de 3de kl.(naar ouderd. van rang), den 1sten luit. P. F. Brunings, van het instr.-bat.; bij het 5de reg., tot kapit. van de 3de kl. (naar ouderd. van rang), den 1sten luit.-adj. L. T. J. A. baron van Boecop, van het corps; bij het 8ste reg., tot kapit. van de 3de kl. (naar ouderd. van rang), den 1sten luit. J. R. H. Gisser, van het corps; — 2°, in hunnen rang over te plaatsen bij het reg. gren. en jag., den maj. P. G. J. van der Schrieck, van het 3de reg. inf.; den kapit. jhr. A. F. C. G. Everts van het 4de en E. J. van Bel van het 5de reg. inf.; de 1ste luits. J. A. L. O. van der Monde, van het 7de, H. T. Picard van het 4de, K. K. den Exter van den Brink, van het 2de reg. inf., W. C. F. van der Plas, van het instruct.-bat., E. F. Kempers, L. J. B. Verschoor, beiden van het 5de, en J. Huygens van het 6de reg. inf.

Uit het bij Departement van Financien ingekomen opgaven omtrent de opbrengst van den suiker-accijns over het halfjaar van 1 april tot 30 september 1860 blijkt, dat de afschrijvingsom, aangewezen bij art. 2 der wet van 15 mei 1859 (Staatsblad n.° 38), geene vermindering behoeft te ondergaan, zoodat deze voor het tijdvak van 1 october 1860 tot 31 maart 1861 onveranderd behouden blijft.

De Staats-Courant deelt het verslag mede van den hoofddirecteur van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut, prof. Buys Ballot, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, aangaande de werkzaamheden van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut van 1 junij 1859 tot 31 mei 1860.

Volgens de laatste van den schout bij nacht Wipff bij het Departement van Marine ingekomen rapporten, gedagteekend Alexandrië 20 september jl., hadden Zr. Ms. schepen Zeeland en Admiraal van Wassenaer weder eenige havens van de Syrische kust bezocht. Aan de komst der fregatten te Caiffa en Acre, waar geene oorlogschepen waren, werd het dank geweten, dat een opstand der Muzelmansche bevolking tegen de Christenen te Acre was tegengehouden. Op schriftelijk dringende bede van de gezamenlijke Consuls te Acre was de Zeeland aldaar gebleven en de Wassenaer naar de Engelsche en Fransche vlootvoogden te Beyruth teruggezonden, om de zending van een oorlogschip te verzoeken. Dadelijk was hieraan voldaan door de aankomst van het Engelsche linieschip Victor Emmanuel. Na de dankbetuigingen der vereenigde Consuls ontvangen te hebben, had de schout bij nacht Acre verlaten. Er waren eenige havens bezocht, waar nog nooit de Hollandsche vlag van een oorlogschip had gewaaid. De toestand van Syrië was door de vrees voor de vreemde schepen en soldaten rustig. Over het algemeen heerschte er groote verslagenheid en stonden handel en nijverheid stil. Na de aankomst der Heldin zou de Zeeland naar Smyrna vertrekken. (St. Ct.)

Wij ontleenen aan eene particuliere correspondentie de navolgende bijzonderheden:

„8 september is de Wassenaer van Beyruth vertrokken, gaande via Sidon, Tyrus en Caïfa naar Acre. In laatstgemelde plaats heerschte groote gisting, veroorzaakt door eene kortelings ontdekte zamenzwering, welke een nieuwen aanslag tegen de Christenen ten doel had. Voor ons vertrek van Beyruth hadden wij daar reeds iets van gehoord, en nu vernamen wij eenige meerdere bijzonderheden. Het verhaal komt omstreeks op het volgende neer: Er was een geschrift vol bedreigingen tegen de Christenen aangeplakt aan de Moskee, waarbij tevens alle regtgeloovigen werden aangemaand hen (de Christenen) te vermoorden. De Sheik of Turksche priester, die naar het schijnt betere bedoelingen koesterde, had de aanplakking van dat stuk afgeraden, waarop hij door de dweepende Turken aan den Pacha werd aangeklaagd als zoude hij juist degene zijn geweest die de aanplakking bevolen had. De Sheik is daarop gevangen naar Beyruth gevoerd, niettegenstaande eenige welgezinde Turken en vele Christenen den Pacha trachtten te bewijzen dat hij onschuldig was aan het hem ten laste gelegde feit. Later is dat dan ook bewezen en is gebleken dat het stuk opgesteld was door een hooggeplaatst ambtenaar en een kolonel der artillerie te Acre. De man die het voor hen geschreven had gevat zijnde, heeft zijne principalen verraden en zoo is men achter eene groote zamenzwering gekomen, die ten doel had al de Christenen in den omtrek te vermoorden.

Onder de papieren van den kolonel der artillerie vond men onder meer een brief van een collega te Beyruth, die hem meldde dat de Franschen voortgingen met debarqueren, doch dat hun dit weinig bekommering baarde: dat de Druzen den dood van alle Christenen gezworen hadden, wanneer de Franschen de Libanon overtrokken, en dat wanneer de Turksche troepen zamen met de Franschen moesten optrekken tegen de Druzen, zij de geweren zonder kogels zouden doen laden, en onder den schijn van goede verstandhouding de eerste gelegenheid zouden afwachten om de Franschen met de wapens in de hand in den rug aan te vallen en met de Druzen gemeene zaak te maken. Hierbij voegde hij nog dat de vloten der ongeloovigen voor Beyruth niet in staat zouden zijn veel tegen hen uit te voeren, daar die door de Turksche vloot in bedwang gehouden werden. Deze laatste bestaat NB. uit twee linieschepen en eenige kanonneerbooten. Het is niet onaardig dat hij zijn brief eindigt met zijne groeten te verzoeken aan eenige vrienden, die toevallig reeds in handen der justitie zijn, eene commissie die wij hopen dat hij nu spoedig in persoon zal kunnen volbrengen.

Te Acre lag slechts een Turksch korvet, zoodat de ingezetenen zeer ongerust waren toen het bekend werd dat de Wassenaer daar niet in station kwam, doch slechts een reisje langs de kust deed. De Consuls hebben zich daarop tot den schout-bij-nacht gewend, met het verzoek ten minste een fregat ter hunner bescherming achter te laten. Den 12den stoomden wij naar Beyruth om den Engelschen admiraal te verzoeken een zijner schepen naar Acre te zenden, daar wij naar Alexandrie moesten om te victualieren. Den 13den vertrokken wij weder naar Acre en eenige uren na ons het Eng. linieschip Victor Emmanuel. Den 15den vertrokken wij naar Alexandrië, waar wij den 20sten arriveerden. Zoodra de Wassenaer gevictualieerd is gaan wij naar huis. De adelborsten van het jaar 58 repatriëren daarmede; de jongeren blijven nog hier op de andere fregatten. Van andere overplaatsingen heb ik niet gehoord."

Vlaardingen 7 *october*. — Onze veelgeliefde en beminde leeraar, ds. Werninck, vierde heden het feest zijner 25jarige Evangeliebediening binnen deze gemeente. Eene ruime poos vóór den aanvang der godsdienstoefening was het kerkgebouw reeds eivol. De feestvierende leeraar, diep geschokt door zoo vele ondervonden blijken van hoogachting en liefde, beklom voor de talrijk opgekomen en belangstellende menigte den kansel; hare aandacht, in eene kernachtige en gevoelvol uitgesproken rede, bepalende bij de woorden van Paulus tot Koning Agrippa, Handelingen 26 vers 22, — „Dan, hulp van God verkregen hebbende, sta ik nog tot op dezen dag."

Gorinchem 6 *october*. — De aanvoer van paarden op de gisteren te Almkerk gehouden paardenmarkt was buitengewoon groot. Over het algemeen werden alle soorten lager aangeboden; er werd vrij wat omgezet. Voor de meeste soorten werd ongeveer een vierde minder besteed. De omzet bepaalde zich hoofdzakelijk voor het binnenland.

Delft 8 *october*. — Gisteren ochtend vroegtijdig is in eene sloot aan den Delfgaauwschen weg, in de gemeente Vrijenban, het lijk gevonden van Willem de H., oud 45 jaren, van beroep metselaarsknecht, alhier woonachtig. Hij was op den vorigen avond, ter gelegenheid dat eene woning waaraan hij werkzaam was onder dak werd gebragt, op sterken drank onthaald; het overmatig gebruik daarvan schijnt oorzaak te zijn van het ongeluk dat hem is overgekomen. Hij laat eene weduwe zonder kinderen na.

— Naar men verneemt, heeft onze stadgenoot, de heer G. T. M. G. Grisart, op een concours van scherpschutters dat onlangs te Keulen heeft plaats gehad, den eersten prijs, zijnde een landgoed ter waarde van ruim zeventigduizend guldens, behaald. (*D.C.*)

's Gravenhage 8 *october*. — Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins van Oranje worden aanstaanden woensdag van het Loo in deze residentie terug verwacht.

— Heden ochtend is Z. K. H. Prins Frederik uit deze residentie naar Berlijn en Muskau vertrokken.

— H. M. de Koningin-Moeder wordt in het laatst dezer maand van Soestdijk alhier terug verwacht.

— In deze residentie is aangekomen en afgestapt aan het Hotel Paulez sir A. Cowell Stepney, secretaris van Staat bij het ministerie van buitenlandsche zaken te Londen.

— Heden had aan het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland plaats de aanbesteding van het driejarig onderhoud van 's Rijks palen veerhoofden op het eiland Rozenburg, tegenover Brielle en Maassluis en aan de zijde van Maassluis, benevens van de bakens op de Rijkskribben in de rivier de Nieuwe Maas en het Scheur, in de prov. Zuidholland, ingaande 1 januarij 1861 en eindigende, wat de veerhoofden betreft, den 31 december 1863, doch voor de bakens den 30 junij 1861. Er waren ingekomen drie inschrijvingsbiljetten, waarvan het minste was dat van den heer M. L. Veenenbos te Brielle, voor de som van *f* 1048.

— Heden ochtend heeft het alhier in garnizoen liggende regement dragonders in de vlakte van Waalsdorp groote veldmanoeuvres uitgevoerd.

— Bij de vele ongelukken die Scheveningen in den loop van dit jaar zijn overkomen, heeft men er weder een te betreuren. Het hol van de pink Johanna Gebel, de eenige pink van mejufvrouw de wed. Gebel, is met vier lijken achter het Eijerland op het strand aangedreven. De lijken zijn in de kooijen gevonden met dezelfde kleeding waarmede de visschers in den nacht van 24 op 25 september van Scheveningen ter haringvisscherij waren afgevaren. De verongelukte equipage bestaat uit acht koppen. De schepelingen laten zeven weduwen en twee en twintig weezen achter. Men vermoedt dat een rukwind het vaartuig het onderste boven heeft geworpen. Eene pink, den reeder Mos aan boord hebbende, is in den vroegen morgen van gisteren naar Texel onder zeil gegaan om het hol op sleeptouw naar Scheveningen te brengen.

Amsterdam 6 *october*. — Gisteren avond ten 7½ ure ontstond brand in de sal-amoniacfabriek van de heeren van der Elst en Matthes, op de Schans voor de Lauriergracht, waarbij het magazijn is uitgebrand. De brand was ten 10½ ure gebluscht.

Nieuwe Diep 7 *october*. — Gisteren heeft Zr. Ms. stoomschip Reteh buitengaats een proeftogt gehouden, die in alle opzigten aan de verwachting heeft beantwoord. De uitslag van die proef is, naar men verneemt, als volgt: Met halve kracht stoomende maakte men 4½ mijl, met volle kracht 7 a 7½ mijl; in stroom zeilende met de drie gaffels in wind en stroom liep men 8½ mijl; terwijl men om de N. O. naar het Nieuwe Diep stevenende met volle kracht, zonder zeil, 9 mijl maakte.

Utrecht 7 *October*. — Woensdag avond is hier H. M. de Koningin-Moeder van Soestdijk gearriveerd, om uitgelede te doen aan HD. dochter H. K. H. de groothertogin Sophia, die naar Duitschland terugkeerde. Z. Exc. de Commissaris des Konings was aan het station aanwezig, om de beide Vorstinnen zijne hulde te brengen, terwijl eene groote menigte toeschouwers op het station tegenwoordig was. Het hartelijk afscheid van beide Vorstinnen maakte op de aanwezigen veel indruk. (U. C.)

Goes 5 *october*. — Eergisteren had alhier de openbare verkooping plaats van 116,84,93 ellen schorren, slikken en aanwassen voor den Zuid-kraaijert, met het regt van bedijking, aankomende de ambacht-geregtigden van 's Heer Arendskerke c. a. — Voor *f* 62,000 werden hiervan koopers voor gemeene rekening de heeren F. Ch. Spruyt en J. O. le Jeune, beiden te Antwerpen, met den heer J. G. van Loon, te Steenbergen.

— Gisteren nacht ontstond brand op het hoeftje, bewoond door L. de Vlieger, te Vlake. Huis en schuur zijn verbrand, en elf varkens en twee kalveren omgekomen.

Aardenburg 5 *october*. — De steenweg van hier naar Middelburg en Vlaanderen is dezer dagen aangenomen voor *f* 21,748, door J. Dekkers, te West-Capelle (België), en het bouwen van een tolhuis voor *f* 1295, door A. M. Boeije, te IJzendijke.

Maastricht 6 *october*. — Z. M. heeft vergund om tusschen den middelbaren en grooten kring dezer vesting te mogen maken eene doorlaatbrug in den langs den regter Maas-oever alhier naar Luik te maken spoorweg; zullende gemelde brug eene lengte mogen hebben van 143 el en eene breedte van 7.50 el, en rustende op 20 gemetselde pijlers en 2 gemetselde landhoofden.

Olst 4 *october*. — Aan de op heden alhier gehouden jaarlijksche veemarkt was de aanvoer gering, en de handel, ten gevolge der invallende Israëlitische feestdagen, zeer traag.

Wierden 4 *october*. — Dezer dagen zijn weder aanzienlijke hoeveelheden vee door deze gemeente naar Duitschland gevoerd. Zoo trok heden hier eene kudde door van nagenoeg 300 stuks jong vee, dat, naar men verneemt, door eene Pruissische maatschappij in Friesland en Noordholland wordt opgekocht en vervolgens naar Maagdenburg, Potsdam, enz. gevoerd, ten einde aldaar tot verbetering van den veestapel te dienen.

— Uit Brussel wordt gemeld, dat aan mevrouw van Ollefen da Silva, die geweigerd heeft eenige geldelijke belooning voor hare medewerking bij de jongste septemberfeesten aan te nemen, namens de Regering eene zilveren vergulde medaille zal worden aangeboden. Dit souvenir, door den heer L. Wiener vervaardigd, vertoont aan de eene zijde de beeldtenis des Konings en aan de andere zijde de inscriptie: Aan mevr. van Ollefen da Silva, ter herinnering aan de nationale feesten, september 1860.

— Van Brussel wordt geschreven, dat de officiële lijst van den uitslag van het nationale scherpschuttersfeest aldaar bekend is geworden, en daaruit blijkt dat twee prijzen door Nederlanders gewonnen zijn, namelijk de heeren C. de Leuw en A. Trump, beiden van Arnhem.

Ingezonden Stukken.

DE BEURTVAART.

Volgens de bepaling van het Wetboek van Koophandel (art. 97) blijft de beurtvaart onderworpen aan de wettiglijk op dat stuk bestaande verordeningen en reglementen, voor zoover de handels-wetgever zelf daarop geen inbreuk maakt. Die verordeningen en reglementen zijn: Koninklijke besluiten van 1 Maart 1818 (Staatsblad n.° 9), van 21 Augustus 1818 (Staatsblad n.° 33) en van 4 September 1819 (Staatsblad n.° 46). Het doel dier besluiten was het algemeen beginsel van geregelde beurtveren, zoowel voor het tegenwoordige als voor het vervolg, in het belang en ten gerieve der ingezetenen te handhaven; het middel, waarmede men dat doel wilde bereiken, bestond in het verleenen van het regt van *uitsluitende* vaart. Slechts drie uitzonderingen werden toegelaten: 1°, bij spoed vorderende verzendingen, 2°, ten aanzien van verzendingen van zekere, bepaalde partijen goederen, echter door niet meer dan hoogstens drie particulieren of kooplieden, en 3°, bij gelegenheid van kermissen of jaarmarkten. (1)

Zoodanige regeling is, mijns inziens, een gedeeltelijk herstel van vroegere gilden en eene belemmering of beperking der vrijheid van beroep. Een ieder zal erkennen dat de concessie tot het aanleggen van wagendiensten tusschen twee gemeenten, wanneer zij het verbod aan andere verhuurders van paarden en rijtuigen bevat om langs dien weg hun beroep uit te oefenen, een monopolie daarstelt. Hetgeen waar is in dien zin voor het vervoer te lande, is ook waar voor het vervoer te water.

De Hooge Raad echter heeft bij arrest van 15 Maart 1842 (Weekblad van het Regt n.° 294) het anders begrepen. Aan dat gewijsde moet niet *te veel* waarde worden gehecht. Dat regterlijk collegie gelooft, evenmin als ik, aan eigene onfeilbaarheid. Het ziet in zijne uitspraken geen orakels. Wil men een bewijs? Bij arrest van 21 Augustus 1841 werd zwart verklaard, wat bij arrest van 20 April 1841 (Weekblad van het Regt n.° 212) wit genoemd was. Indien de gelegenheid zich voordeed, zou welligt ook op het ongelukkig arrest van 25 Maart 1842 teruggekomen worden. Doch elke proefneming is altijd onzeker en dus in meer of minder mate gevaarlijk.

Wanneer dan de beurtvaart rust — zooals zij doet in het Koninklijk besluit van 21 augustus 1818 — op het beginsel van *uitsluitende* vaart, staat zeer zeker de opheffing van dat regt gelijk met de opheffing van het beurtveer. De Staatsraad Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft in zijne bekende missive aan het Dagelijksch Bestuur dezer Gemeente omtrent de beurtveeren volkomen gelijk.

Is het dan doenlijk dat Rotterdam en Eindhoven met elkander een beurtverdrag sluiten onder uitdrukkelijke bepaling dat zulks geschiedt *zonder erkenning van het regt op uitsluitende vaart?* Ik geloof het niet. Wanneer Gedeputeerde Staten — hetgeen zeer te betwijfelen valt — de magtiging en goedkeuring, welke artikel 121 der gemeentewet vordert, al verleenen, dan nog zou de Koning welstaanshalve krachtens art. 153 der gemeentewet die verordening dienen te vernietigen. Het is immers strijdig met het algemeen belang, dat er eene plaatselijke verordening bestaat in strijd met een Koninklijk besluit, zoolang aan dat besluit kracht van wet wordt toegekend.

De Gemeenteraad van deze Koopstad bij uitnemendheid, heeft nogtans te regt begrepen dat de tijd van verbod- en monopoliestelsels voor goed voorbij behoort te zijn. Handel, scheepvaart, nijverheid bloeijen naar mate zij vrijer zich kunnen bewegen. Zij willen niet in een keurslijf worden geregen, maar, even als de natuur, los en ongedwongen zijn in hunne uitingen. Het Koninklijk Besluit van 21 Augustus 1818 heeft zijn tijd gehad; het bestendigde het bestaande en liet het onderwerp, dat het schijnbaar regelde, op den ouden voet blijven. De heer *Pincoffs* verdient hoogen dank, omdat hij *alle* zijne medeleden de verklaring deed afleggen dat die oude voet veel begint te gelijken op dien van den podagrist, welke het ligchaam niet meer kan dragen.

Zeer wenschelijk is het derhalve dat het verhandelde in den Gemeenteraad op donderdag 27 September jl. goede vruchten oplevere. Het doel dat men beoogde is voortreffelijk; het middel dat men aanwendde min gelukkig gekozen, althans weinig vormelijk. Bij het conflict, dat hieruit waarschijnlijk wordt geboren, zou het zijn ... kunnen hebben dat ook de Kamers van Koophandel niet werkeloos bleven, en zich inmiddels wenden met een passend, krachtig en gemotiveerd adres aan het Hoofd van den Staat. Indien ik mij niet bedrieg, heeft reeds de Kamer van Koophandel te Haarlem jaren geleden (bij circulaire onder dagteekening van 5 April 1853) op de Beurtvaart de aandacht harer Zusters gevestigd.

Deze aangelegenheid is van het hoogste gewigt. Het geldt hier minder eene questie van materieel belang dan eene questie van beginsel. Middelen kunnen er genoeg gevonden worden om, bij ontduiking der geschreven wet, aan het voorschrift van het Koninklijk Besluit van 1818 te ontkomen en toch op eene regelmatige wijze in de vaart der verschillende gemeenten te voorzien. Doch dit neemt niet weg dat het blijvend bestaan van de ... bovengenoemde Koninklijke Besluiten op de Beurtvaart tot *oneer* strekt aan het Nederlandsche Volk, hetwelk op den gevel van het gebouw zijner wetgeving het woord *vrijheid* plaatste.

Rotterdam Mr. FABER.
2 *October* 1860.

(1) De Redactie der Nieuwe Rotterdamsche Courant (n.° 272 van Maandag 1 October) maakt zich aan eene dwaling schuldig wanneer zij, in een overigens wèl geschreven artikel over de Beurtveeren, geen strijd meent te zien tusschen het beginsel door den Raad dezer gemeente aangenomen en het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1818. Dat besluit kent geen beurtverdragen zonder het beginsel van *uitsluitende* vaart, en *wil* bij art. 6 dat alle in het vervolg te arresteren keuren en verordeningen op het stuk der buiten- en binnenlandsche veeren evenmin beurtverdragen zonder *uitsluitende* vaart als *conditio sine qua non* zullen kennen.

Cargalijsten.

Rotterdam.

NEW-YORK, Isabel, R. Squire. — 1 k. Koopm., A. Berlijn; 230 vjs. Harst, Gebr. Nottebohm; 1 k. Koopm., H. A. Kramers; 28 tiersj. en 8 vjs. Honig, 200 vjs. Harst, 100 k. Koopm., A. Ellerman; 25 vjs. Terpentijn, A. Th. Sölling en Co.; 50 vjs. Terpentijn en 364 vjs. Harst, Outshoorn en van der Held; 8 v. en 3 vjs. Was, C. Hemmann en Co.; 23 v. Tabak, J. Ankersmit; 1 k. Lederdoek, G. L. Kayser, te Mainz; 200 vjs. en 700 vjs. Harst, 6000, 10,000 en 14,400 Duigen, 5 k. en 1 k. Lederdoek, 12,000 Vatduigen, 17 v. Koper, Order.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 91 b., 10 v. en 6 k. Gom, 20 k. Rozijn en 3 z. Peper, Schmitz en Fassbender; 75 en 36 collis Diversen, C. Hemmann en Co.; 248 collis Indigo, C. L. Roechling en Co.; 40 k. Rozijn en 2 pakk. Koopm., Claus en Raulino; 1 p. Rum, G. P. Ittmann en Zn.; 1 p. dito, Overvoorde en Lang; 4 b. Zijde, Voigt en Co.; 1 b. dito, C. Steinweg; 1 v. Mostaard, C. en J. J. Ripping; 90 bl. Tin, van der Kun en van Schelle; 1 partij Hout, G. en M. Köhler; 5 cer. Kina, A. M. en C. Pluygers; 100 t. Koopm., J. van der Valk en Co.; 100 v. dito, C. Kolff en Zn.; 7 v. Voering, P. J. van der Schrieck en Co., 137 bales Huiden, J. van Nahuys; 9 p. Rum, 1 partij Huiden, 200 en 50 k. Koopm., 84 collis Div., Order.

GOOLE, Norfolk, Leetham. — 53 b. en 67 k. Koopm., 't Hoen, Hudig en Co.; 155 b., 16 k., 107 stav., 96 plt. en 33 bund. Koopm., Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Christiaan Huygens, van Katwijk. — 444 b. Rijst, 1012 kr. Suiker en 4895 boss. Bindrotting, W. van Kempen; 12 k. Indigo, 718 Buffelhuiden, Cramerus en Co.; 49 k. Indigo, Gebr. Hartsen; 331 Koehuiden, Alstorphius en von Hemert; 41 k. Indigo, Luden en van Geuns; 20 k. dito, Rutgers en Hissink; 15 k. dito, Boissevain en Kooy; 76 b. Peper, 2 k. Indigo, 1 k. Zuren, van Heeckeren en Co.; 67 k. Indigo, 268 kr. Suiker, 400 Koehuiden, Order. — 1000 dito, W. Ruys J. Dz., te Rotterdam.

BOMBAY, Geo. Arkle, Anderson. — 2600 bales Katoen, N. H. M.

ALGOABAAI, Provincie Drenthe, Beckering. — 1519 b. Wol en 314 Huiden, N. H. M.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het Nederl. gekoperd Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Waal. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Scotia, kapit. J. Miskelly. Adres bij Wambersie & Zoon.

BOSTON, het Nederl. Brikschip Vasco da Gama, kapit. H. B. de Groot; vertrekt begin October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

BOSTON, het Nederl. Galjootschip Marinus en Geertruida, kapit. J. van der Tas; vertrekt laatste helft van October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

BOSTON, het Amerik. Barkschip Crusoe, kapitein W. Bartlett. Adres bij Wambersie & Zoon.

GENUA, het snelzeilend Nederl. Schoener-Galjootschip Martha Hendrika, kapit. W. van Wattum. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoenerschip Hoop, kapit. J. Mannekes. Adres bij Seeuwen & Co.

GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Chs. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. C. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY (via Newhaven) het Engelsch Kotterschip Marco, kapit. Fr. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

LISSABON, het Hoekerschip Kleinkinderen, kapit. H. Haddeman. Adres bij Seeuwen & Co.

MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES, het Nederlandsch gekoperd Schoenerschip Twee Cornelissen, kapit. B. A. Potjer. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

NEW-ORLEANS, het Amerik. Fregatschip State of Maine, kapit. C. W. Humphrey; vertrekt 10 October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Seth Sprague, kapit. J. M. Gillespie. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Hermann, kapit. F. Kuhlmann. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik Barkschip Adjuster, kapit. J. Rickmers. Adres bij Wambersie & Zoon.

PHILADELPHIA, het Nederl. Galjootschip Cadzandria, kapit. T. R. Oomkens; vertrekt begin van October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

STETTIN, het Nederl. Schoener-Galjootschip Amica Mano, kapit. J. J. Peper. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

STETTIN, het Pruissisch Schoenerschip Alwine, kapit. F. Biedenweg. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

TRIEST, het Nederl. Schoenerschip Verwisseling, kapit. G. G. Boon. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Te Amsterdam:

SINGAPORE, DECIMA en KANAGAWA, het nieuw gebouwd, gekoperd Nederl. Clipper-Barkschip Martha Theresia, kapit. J. Visser Ez.; vertrekt 22 October. Adres bij de Coningh & Co., te Amsterdam, of Mark Lels, te Alblasserdam.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 8 October.

OVERLEDEN: H. G. Pouwels, jm., 29 j. — W. W. van der Munt, z., 2 j. — H. F. Simons, z., 2 j. — H. C. Brisban, z., 4 j. — J. J. de Ronde, d., 1 j. — H. A. Peters, d., 2 m. — W. Pont, d., 4 m. — P. M. Stockmans, z., 8 j. — C. Trompert, d., 3 m. — W.H. Harms,

... — W. van Straalen, d., 4 j. — W. J. van Loon, ... v. M. van den Bergh, 56 j. — A. W. Sillman, ... m. — L. A. van der Linder, z., 4 m.

BEVALLEN: M. C. Kwantmeijer, geb. Waterboers, d. — A. van Leeuwen, geb. Versteeg, levenl. z. — ... Altink, geb. Willemsen, z. — M. van Klaveren, ... van Almen, z. — M. Wijnveldt, geb. Buxtor z. — ... Vreugdewater, geb. den Otter, d. — A. Dronkers, ... Klap, z. — P. C. Willems, geb. Koevoets, z. — S. ... Gunsteren, geb. Rosier, d. — S. J. Bobbert, geb. ... — S. van Holst Pellekaan, geb. Glazener, d. — ... geb. van Eysden, z. — W. Houtman, geb. ... z. — T. S. Stuur, geb. Boetje d.

Beursberigten.

ROTTERDAM 8 October.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
... Werk. Schuld 4 pCt.		98⅛		
... Oblig. 3, au 1½		39¼		
... Obl. 1856/7/9. 3	»	41⅞	41 9/16	41 9/16
... Obl. te Amst. 4	»	89⅝		
... bij Stiegl. 1855 5	»	96½		
... Oblig. Metall. 2½	»	24 11/16		
... dito dito 5	»	44¾	45	44¾
... dito Nat. Met. 5	»	52⅞	53⅛	52 15/16
... Obligatien 5	»	14⅛	14 11/16	
... Uitgestelde	»	5⅞		
... Obligatien 3	»	21		

... bij onveranderde prijzen was de omzet in Oostenrijksche fondsen levendig; overigens leverde de beurs weinig belangrijks op.

Het Committé der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Ned. Werk. Sch., 3 pc., ... Spanje, Cert.-Coup., 6⅛. Oostenrijk, Metaliek 5 pc., 44⅛, 44⅞, 44⅞; dito Nationale, 5 pc., 53, 53; dito Nieuwe, Rente te Amsterdam, 5 pc., ... Grenada, Obligatien, 4 pc., 14⅝.

AMSTERDAM 8 October.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
... Werk. Schuld 2½ pCt.		62 15/16	63	63
dito dito 3	»	76¾		
dito dito 4	»	98	98¼	98¼
Amort. Synd. 3½	»	92		
Hand. Maats. 4½	»	130		
O.-I. Leening 4	»	97		
Holl. Sp. 4½	»			
Rijn-Spoorw. 4½	»			
v. Weld. 4	»			
Cert. Rothsch. 2½	»	52¾		
Certificaten 5	»			
Buitenlands. 1½	»			
... 3	»	39⅝		
... 3	»	47⅞		
Bien. a ƒ 6000 5	»	47⅛	47 7/16	47 5/16
Amort. Schuld	»	23⅝	23 13/16	23 11/16
... 2	»			
Bew.-Coup.				
Obligatiën 3 pCt.		43¼	43 5/16	43¾
dito 1856/58. 3	»	41⅞	41⅞	
dito Uitgest.				
Ob. *Hope en C.* 5	»	101⅞	102	102
dito 1828/29. 5	»	101⅞		
Cert. 1831/33 5	»	85	85¼	
d.° 1840. 4	»	77		
d.° *Stieglitz* 4	»	72¾		
d.° d.° Nieuwe 5	»	87⅝	87¾	87¾
d.° 1855 N. 5	»	96½	96⅝	96⅝
te Lond. 4½	»	90		
d.° v. Assign. 6	»			
Inschr. dito 6	»			
Aand. 1855	»			
Obligatien 4 pCt.		162		
... 1849 5	»	103⅜	103¾	
Aand. 1854 5	»	209		
Ob. *Goll en C.* 5				
d.° ... 4	»			
d.° Met. Oude 5	»	44 15/16	45⅛	44¾
d.° N. te Ams. 5	»	53⅝		
d.° Nat. Met. 5	»	52 11/16	53	52 15/16
d.° Metaliek 2½	»	24 11/16	24¾	24 11/16
W. Ad. ƒ 250 4				
1824, à 100 5	»	96		
à 100 1	»	12⅛	12⅛	
Obligatien 3	»	22⅛	22¼	
Uitgestelde 1½	»	11⅝		
Grenada, Obligatien 4	»	14¾	14⅞	14⅞
Uitgestelde		5 13/16	6	5 15/16
... Obligatien 3	»	21	21 1/16	
Illinois 7	»	92		

... Bank, 4 pc., 172⅝. Rusland, Cert. te Londen, ... 3 pc., 61⅛; dito Spoorweg Aand., 5 pc., 205½; ... dito N., 4½ pc., 89⅝. Philad., bij Hope en Co., Lr. A, ƒ 99. Griekenland, 5 pc., 5⅜, 6, 6.

Beleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3 pc.

De handel was heden niet zeer uitgebreid; Oostenr. fondsen waren flaauw en Grenadasche gezocht.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63. Spanje, 1½ pc., 39¾; dito Binnenl., 3 pc., 47½ a 3/16. Oostenr., Metall., 5 pc., 44 15/16; dito Nat., 5 pc., 52⅞.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 8 October.

	2 maanden.	Kort.
Londen	11.61½	11.70
d.° 3/m.	11.56½	
Parijs	55¾	55⅜
d.° 3/m.	55⅛	
Bordeaux	55¾	55⅞
Genua	45⅜	—
Livorno	45⅝	
Napels	77½	
Petersb.	170	
Hamburg	35 1/16	35 3/16
d.° 3/m.	35	
Antwerp	—	1⅞
	6 weken.	Kort.
Frankfort	99⅞	
Augsburg	99¼	
Weenen	87½	
Triest	87½	

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 8 October.

	2 maanden		zigt.	
Londen	11.62½	g	11.70	g
Parijs	55½	g	56	p
Bordeaux	55¼	g	—	g
d.° ...	55⅞	g	—	g
Genua	45½	g	—	g
Livorno	45½	g	—	g
Napels	79	g	—	g
Hamburg	35 1/16	g	35¼	g
	3 maanden.		Zigt.	
Madrid	240	g	—	g
Cadix	241	g	—	g
Sevilië	237	g	—	g
Bilbao	238	g	—	g
Lissabon	41½	g	—	g
Porto	41	g	—	g
Petersb.	169½	g	—	g
	6 weken.		Zigt	
Weenen	86½	g	—	g
Augsburg	99½	g	—	g
Frankfort	99½	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 8 October.

TABAK. Heden werd de verkoop bekend van 30, 30 en 10 v. Virginie, ex Scotia.

MEEKRAP redelijk geveild tot onveranderde prijzen met vrij goeden kooplust.

GRANEN en ZADEN. Tarwe. Zeeuws., Vlaamsche en Overm. werd heden in de beste soorten gemakkelijk tot vorige prijzen verkocht; alleen wakke Nieuwe, die meer ter markt was, ging tot 25 a 50 c. lager moeijelijk van de hand; goede en puike Jarige ƒ 14.25 a ƒ 15.50; mindere ƒ 12.75 a ƒ 14; geringe ƒ 11.25 a ƒ 12.50; goede en puike Nieuwe ƒ 12.50 a ƒ 13.50; mindere ƒ 9.50 a ƒ 12.25; Roode en Pools. schaarsch en vast; 160, 161 ℔ witb. Pools. ƒ 450, ƒ 460; 156 ℔ dito ƒ 435, ƒ 450; 158 ℔ Anclamm. ƒ 435; voorts per 2400 kil. 126, 127 ℔ N. Rijn ƒ 360; 127, 128 ℔ N. Hoogl. Kleefs. ƒ 380; 134, 135 ℔ Rost. ƒ 450. Rogge, onveranderd, Overm., Zeeuws. en Vl. ƒ 6.50 a ƒ 7.60; voorts 148, 150, 151 ℔ N. Limb. ƒ 215, ƒ 220, ƒ 223; 156 ℔ Pommer ƒ 245; 145, 147, 148, 152, 153, 154 ℔ Deens. ƒ 205, ƒ 215, ƒ 220, ƒ 230, ƒ 235, ƒ 245; 149 ℔ Gothenb. ƒ 223, ƒ 225; 144, 147 ℔ Petersb. ƒ 195, ƒ 198; 143 ℔ Arch. ƒ 190. Gerst: Zeeuws., Vl. en Overm. Winter ƒ 5 a ƒ 6.20; dito Zomer ƒ 5 a ƒ 5.80; voorts 108, 109 ℔ N. Bov. Rijn per 1950 kil. ƒ 200, Haver 10 c. hooger; Zeeuws. en Inl. Korte ƒ 2.60 a ƒ 3; dito Lange ƒ 3.20, ƒ 4.70, 73, 74 ℔ Jar. Inl. ƒ 9.75; ƒ 10 per 100 kil. Boekweit op 140 ℔ N.-Brab. ƒ 210, ƒ 212, ƒ 214, ƒ 215, ƒ 218, ƒ 220, dito per 2100 kil. ƒ 218, ƒ 220; Rijn per dito ƒ 215, ƒ 216. Erwten, Zeeuws. Groene ƒ 9.50 a ƒ 12; Groote dito ƒ 10, ƒ 14; Geld. Graauwe slap ƒ 12, ƒ 16. Koolzaad, Jar. Zeeuwsche ℒ 68; N. dito ℒ 55 a ℒ 63; Brielsch ℒ 57 a ℒ 62; Overm. ℒ 60; Vlaamsch ℒ 57 a ℒ 60. Kanariezaad 25 c. hooger ƒ 10.25 a ƒ 11.

SCHIEDAM 8 October.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 143 ℔ O. Archangel ƒ 190 cont. Gerst, 135 ℔ Habsal ƒ 202 cont., ƒ 204 6/w.; 129 Libau ƒ 191 6/w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 14.50.
JENEVER, ... ƒ 20.—
AMST. PROEF ... ƒ 21.25.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel ƒ 1.—

AMSTERDAM 8 October.

GRANEN. Tarwe ruim prijshoudend: 134 ℔ O. Rost. ƒ 445; 134 ℔ Bovenl. ƒ 365; 132 ℔ O. bonte Pools. ƒ 448; 130 ℔ mindere ƒ 430; 125 ℔ O. Vriess. ƒ 420. Ongedr. Rogge ƒ 3 hooger, gedr. dito prijshoudend: 125 ℔ Pruiss. ƒ 230; 119 ℔ dito ƒ 199; 120, 121 ℔ Galatz ƒ 206, ƒ 209; 118 ℔ N. Petersb. ƒ 193; 119 ℔ dito ƒ 195; op levering in deze maand ƒ 184; Maart ƒ 185; Mei ƒ 185, ƒ 186, ƒ 187. Gerst goed prijshoudend: 111 ℔ Jar. Deens. ƒ 210; 95 ℔ Vriess. Winter ƒ 168. Haver in een doen: Zweedsche ƒ 10 per 100 kil. Boekweit merkelijk hooger: 138, 140 ℔ Amersf. en Gooische ƒ 236, ƒ 240; 117 ℔ Amersf. ƒ 240.

ZADEN enz. Koolzaad Najaar ℒ 1, Voorjaar ℒ ½ hooger; op 9 v. Olie te leveren in April ℒ 74½; in Oct. ℒ 70½. Raapolie op 6/w. ƒ 42¾; vlieg. ƒ 41½; 1 Nov. ƒ 41½, ƒ 41¾; 1 Dec. ƒ 42, ƒ 42¼; 1 Mei ƒ 42½, ƒ 43. Lijnolie op 6/w. ƒ 31½; vlieg. ƒ 30¼; 1 Nov. ƒ 30¼, ƒ 30½; 1 Dec. ƒ 30½; 1 Maart, April en Mei ƒ 31¼. Hennepolie op 6/w. ƒ 39¼. Raapkoeken per 1040 stuks ƒ 72 a ƒ 76. Lijnkoeken per 104 stuks ƒ 11 a ƒ 14.

HOOI en STROO. Langestraats Hooi ƒ 16½ a ƒ 19, Kamper-Eilands dito ƒ 14½ a ƒ 17½, Koe dito ƒ 11½ a ƒ 15; Rogge Stroo ƒ 12½ a ƒ 14, Tarwe dito ƒ 11½ a ƒ 13½.

VEE. Runderen 1ste kwal. ƒ 170 a ƒ 200, 2de kwal. ƒ 160 a ƒ 190 en 3de kwal. ƒ 150 a ƒ 170; Melk- en Kalfkoeijen ƒ 130 a ƒ 190; Schapen ƒ 28 a ƒ 34; Varkens 50 a 54 c. per Ned. ℔.

BOTER per 40 N. ℔ Friesche ƒ 49 a ƒ 52, Kuinder ƒ 49 a ƒ 52, Kamper ƒ 52 a ƒ 54, Deventer ƒ 45 a ƒ 48, Zwolsche ƒ 49 a ƒ 52.

LIVERPOOL 5 October.

In de afgeloopene week is er veel vraag voor Katoen geweest. De verkoopen bedragen 111,360 b. en door de weinige aanvoeren is de voorraad aanmerkelijk verminderd en voor vele soorten ⅛ d. verhooging betaald. Braziliaansche met minder vraag tot vorige prijzen. Egyptische tot de notering gezocht. Men noteert:

	middl.	fair.	goed.
Sea Island	14	15	19
Upland	6½	7⅛	7⅜
New-Orleans	6⅜	7⅝	8¼
Mobile	6¼	7¼	7⅝
Egijptische	8	8⅝	9¾
Suratte (Dhollerah)	3⅞	4⅜	4¾
Madras (Tinevelly)	4½	4¾	5½

De geheele voorraad van Katoen te Liverpool bedraagt 882,000 b.

ANTWERPEN 6 October.

KOFFIJ. Tot vaste prijzen zijn 300 b. Brazil in de 2de hand afgedaan. — GRANEN met weinig omzet, mooije Oostz. Tarwe fl. 16 en Deensche Rogge fl. 7½ entr. verkocht. — OLIEZADEN. Lijnzaad Marianopel fl. 14 verkocht. — HOP aangeboden tot fr. 190 voor Aalst 1859 zonders koopers. Een telegrafisch berigt van Aalst meldt dat daar fr. 190 a 200 genoteerd wordt en voor nieuw fr. 250 a 300. — RIJST. Tot vaste prijzen zijn 2500 b. gepelde Aracan en Larong en 800 b. gebr. afgedaan. — TABAK. Men meldt den verkoop van 348 balen Havanah tot vasten prijs.

HAVRE 4 en 5 October.

KATOEN vast. Verkoopen ca. 5700 b. Men noteert zeer gemeen New-Orleans en Georgie fr. 1 hooger. — In KOFFIJ gaat vrij veel om: Haiti fr. 79 entr., Rio ongew. fr. 77, Ceylon Native fr. 90 a 105 cons., Plantage fr. 102 a fr. 125. — SUIKER. Antilles n.° 4 fr. 53 afgedaan in cons. — HUIDEN. Rio Hache gedr. fr. 94.50, Bahia gedr. fr. 110 cons.; Paarden- fr. 100 a 97.50 cons. — WALVISCHBAARDEN fr. 5.35 cons. — TALK. Amerik. fr. 70 cons. — RIJST, Carolina fr. 40 cons. — THEE. Pecco fr. 10 entr. — CACAO, Para fr. 73, Trinidad fr. 81.50 entrepot. — SCHELLAK fr. 3.75 a 4.75. — WAS. Bombay fr. 2.15 cons.

HAMBURG 6 October.

KOFFIJ met geringen handel voor consumptie. — ZINK zonder omzet. — RAAPOLIE per Oct. 26.2, per Mei 27 a 26.14. — GRANEN. Tarwe in loco stil doch vast; af buitenl. zeer stil. Rogge onveranderd en stil.

NEW-YORK 22 September.

KATOEN met veel vraag tot vaste prijzen. Men noteert:

	Upland.	Florida.	Mobile.	N. O. en T.
inferior	7	7	7	7¼
ordinair	8¼	8¼	8½	8½
middling	10⅝	10¾	10⅞	11⅛
middling fair	12¼	12½	12¾	13¼
fair	—	—	—	—

ASSCHEN. Alcali Pot- $ 5.25, Paarl- $ 5.56½. — QUERCITRON te Philad. $ 27 a 28½. — WAS. Geele lager, prima 34 a 34½. — KOFFIJ met veel vraag; Rio 13¾ a 14¾, Maracaibo 14½ a 14¾, Java a 16½ afgedaan. — VERWHOUT stil. Savanilla fustic $ 19, St. Dom. Camp. $ 13½. — MEEL 10 a 20 c. lager. Verkoopen 52,000 v. — GRANEN lager. — HUIDEN minder geanimeerd. — HONIG Cuba schaarsch, 74 a 75 c. entr. — HOP 28 a 30 c. hooger. — TERPENTIJN 40 a 41 c. — HARST als voren. — RIJST gedrukt. — SPECERIJEN zonder verandering. — TALK slap, 10 c. — SUIKER met goede vraag; Havanah bruin en blond 5⅞ a 7¼ c., Siam bruin 5⅝ c. — TABAK met goede vraag en veel omzet; Seedleaf 8 a 10 c. afgedaan. VRACHTEN als voren; Terpentijn naar Antwerpen 4/. — WISSEL op Amst. 41½ a 41¾.

MOBILE 21 September.

KATOEN. Het weder is koud en de berigten uit het binnenland omtrent het te velde staande gewas weinig bevredigend. Liverpool good ord. 8¼ a 8½ c., middl. 10 a 10¼. Verkoopen der week 1400 k., aanvoeren 13000 b., uitvoeren 1400 b. n. Havre. — WISSEL op Londen 9¾ % premie, Parijs fr. 5.18¾. — VRACHTEN naar Liverpool ⅜ d., naar Havre 1¼ c.

NEW-ORLEANS 20 en 21 September.

KATOEN kalm; verkoopen 10,000 b. middl. 10⅛ a 10⅜; voorraad 138,000 b. — MEEL vast $ 6.25 a $ 6.30. — TABAK vast; lugs 2½ a 4½; fine leaf 8 a 8½. — KOFFIJ vast; prima 13¾ a 14¼; voorraad 12750 b. — VRACHT n. Liverpool 5/8 d. — WISSEL op Londen 109 a 109½ %.

NEW-ORLEANS 21 September.

KATOEN met goede vraag, terwijl houders genegen zijn om los te laten. Prijzen voor inferieur slap, voor goede soorten vast. Een orkaan heeft veel schade aan het te veld staande gewas toegebragt. Men noteert middl. 10⅜ c. De verkoopen in de afgeloopene week bedragen 33000 b., aanvoeren 42000 k., verzendingen 16980 b. — WISSEL. Op Londen 9¾ % premie; Parijs fr. 5.18¾. — VRACHTEN naar Liverpool ⅝ d., naar Havre 1¼ c., met neiging tot rijzing.

BALTIMORE 17 September.

TABAK stil; prijzen met weinig verandering. De inspectie gedurende de afgeloopene week bedraagt 1938 vaten Maryland, 737 v. Ohio en 1 v. Kentucky. De belangrijke inspectie Maryland heeft weinig goede opgeleverd, de kwal. is meestal infer. Puike soorten gezocht en prijzen vast. Ohio met weinig voorraad, prijzen als voren. Kentucky stil; men noteert: Maryland, vrij blank $ 10 a 12, bruinachtig blank $ 8½ a 9¾, licht bruin $ 6 a 8, geelachtig bruin $ 4¼ a 5¼, ord. en goed ord. $ 3½ a $ 4, gemeen $ 2 a 2¾; Ohio, geel $ 9 a 14, fijn gekleurd $ 7 a 9½, middelbaar $ 5½ a 6½, ord. $ 4 a $ 5, ord. groen en bruin $ 3 a 3½; Kentucky en Mason County, lugs en ord. $ 4¼, rijp en middl. $ 4½ a 6½, goed fijn a selected met dekbl. $ 6½ a 10. — VRACHTEN als voren, naar Rotterdam 32/6. — WISSEL slap. Amst. 60 d. 41½.

RICHMOND 20 September.

TABAK met redelijke vraag. 300 v. verkocht. Men noteert zeer gemeene en gem. lugs $ 1¾ a $ 2½, good lugs $ 3½ a $ 4; leaf Common to good $ 5½ a 6 en 8; fine $ 9 a 10½; very fine $ 10¾ a $ 11½; manufacturing $ 6½ a $ 11, en 14 fancy $ 20 a $ 50. — KOFFIJ vast. — MEEL lager.

NEW-BEDFORD 18 September.

WALVISCHTRAAN 55 c. per gallon.

SAVANAH 17 September.

KATOEN slap en prijzen ⅛ c. lager; middl. 10 c.; Strict middl. 10½, good middl. 10¾, middl. fair 11 c. — RIJST stil met kleinen voorraad, ord. prima 4¾ c.

21 September.

KATOEN vast met weinig handel.

WILMINGTON 15 September.

TERPENTIJNOLIE met meerdere vraag tot vaste prijzen. Verkoopen 13950 v. tot 37 en 38 c. — HARST met weinig vraag $ 1.25 a $ 3; naar Rotterdam zijn 1340 v. verscheept.

CHARLESTON 14 September.

RIJST met veel vraag en kleinen voorraad; 349 tierjes zijn tot $ 5 per 100 ℔ afgedaan.

Den 21sten.

KATOEN kalm met weinig omzet.

LOUISVILLE 8 September.

TABAK zonder verandering; er wordt meer aangevoerd doch men heeft weinig verwachting van de nieuwen oogst; lugs $ 3.50 a $ 5; leaf Common to good $ 5.50 a $ 7; leaf good to fine 8 a 10; leaf Manufacturing en Cutting 10 a 17 c.

PARA 23 Augustus.

CACAO vast, 5.500 a 6.000 rs. Uitvoeren sedert 1 jan. 220,876 arrobes. — HUIDEN stil, gez. 160 a 250 rs. — GOM ELASTIEK $ 21 a $ 30. — SALSEPARILLE. Rio Negro $ 26, Santaren $ 30. — WISSEL op Londen 25½ d.

HAVANAH 13/17 September.

SUIKER slap, voorraad 163,090 k.; men noteert ord. blank 11½ a 13 r., blond n°. 13 a 20 8¾ a 11½, bruin n°. 10 a 12 8 a 8½, Moscovados 8 a 10 r. — RUM $ 2. — SIGAREN als voren. — HONIG 3½ r. — VRACHTEN slap. — WISSEL op Londen 15½ a 15¾ %.

CALCUTTA 31 Augustus.

INDIGO zonder verandering; men verwacht dat de kwal. van het nieuwe gewas goed zal zijn. — SALPETER 5 a 6 % 9/4 a 9/8 rs., 7 a 8 % 8/12 a 9 rs., 9 a 12 % 7½ a 8.8 rs. — LIJNZAAD gevraagd, 1²/₂ a ¾ voor mooi, 2/15 a 3/0 r. voor middelbaar en 2/12 a 2/15 rs. voor ordin. — MOSTERDZAAD 3 a 3/5 r. — RIJST. Tafel- long grain 3/15 a 4/50, goed ord. 2/6 a 3/, Ballam 2/6 a 2,7 r. — CACHOU 6/ a 6/8. — CURCUMA 2.10 a 2.12. — SAFFRAAN verlaten. — OLIE. Ricini 11 a 12/8 r. — KOFFIJ. Moka 23 a 24. — WISSEL op Londen 2/1. — VRACHTEN slap.

Scheepstijdingen.

Brouwershaven
... Niets gepasseerd.
Aangekomen.
... *Kezia*, Gerrebrands, Hellevoetsluis
... de Vries, dito
Hannah Mary, Gerrard, Sunderland
(opgezeild n. Rott.)
(7 Z. W. ten W. — W.)
(8 W. N. W., hard)

Hellevoet *Aangek.*
... *Isabel*, Squire, New-York
Rhône (st.), Malaga
Bordeaux (st.), Bordeaux
Isabella, Harley, Grangemouth
Mary Roger, Brown, Berwick
Earl Grey, Collins, Liverpool
Gemini, Taylor, Boness
Nymph, Hughes, Runcorn
Milby, Edwards, Newc.
Perseverance, Dyble, d.°
John, Brown, dito
Norfolk ..., Hughes, d.°
K. N. Yachtclub, Zack, Brouwershaven
Vrouw Douwis, dito
Twilight, Gates, dito
Good Intent, Harvey, Liverp. n. Zierikzee
Marian, Stenhouse, Alloa
Mary & Ann, Riches, Sunderland
8 *Economy*, Baxter, dito
Earl of Auckland (st.), Londen
Cornelia, Oltmans, Palermo
Vesta, Hopkins, Alloa
Brothers, Nolgusy, Newc.
Star, Hogg, dito
Margaret & Eliza, ... Simson, Berwick
Trident, Zeplien, Riga
Lisette, Rieke, dito
Hendrika Catharina, Mooi, dito
Elisabeth, Steffens, dito

Vertrokken.
7 *Fijenoord* (st.), Londen
Louise (st.), Grangem.
Lord Raglan (st.), Newc.
8 *Zephir*, de Vries, Brouwershaven
Vesta, Gerrebrands, dito
Therese (st.), Grangem.
Zeilklaar.
Amilcare, Paturzo, Napels
Californië, v. d. Valk, Gibraltar
Westenschouwen, Boon, Newcastle
Volharding, Litzau, dito
Arjen Brouwer, de Boer, Noorwegen
Anna Meta, Schumacher, Bremerhaven
(7 Z. W. t. W.—W. Z. W.)
(8 W. — W. N. W.)

Brielle *Aangek.*
7 oct. *Adm. Ver-Huell* (st.), Havre
Leo (st.), Londen
Seahorse (st), Hull
8 *Norfolk* (st.), Goole
Ocean Queen (st.), Hull
Batavier (st.), Londen
Vertrokken.
7 *Killarney* (st.), Goole
Adm. Cator (s), Hartlep.
Hugh Miller, Carnegie, Pattingtown
(7 W. Z. W.—W. t. Z.)
(8 W. N. W.)

Maassluis (W.Z.W.)
Aangekomen.
7 oct. *John & Charles*, Hopkins, Maldone
De *Ida Zijlker* is buiten geankerd.

Amsterdam *Vertr.*
6 oct. *Adelaide*, Veile, Buenos-Ayres
7 *Darling*, Ernitt, Corfu
8 *Villa d'Equa*, Cafiero, Napels

Texel *Aangek.*
6 oct. *Verwisseling*, Boer, Galatz
Crocus, Wishart, Sunderl.
George Arkle, Anderson, Bombay
Provincie Drenthe, Beckering, Algoabaai
Aaltje Maathuis, de Vries, Palma
Emma, Hofkamp, Brest
Jacob Synes, Schuth, Liverpool
Vrouw Anna, Croes, Londen
Perseverance, Cummings, dito
Drie Gebroeders, Kaspersma, dito
Twee Broeders, van Kempema, dito
Alert (st.), Hull
Rubbens (st.), dito
Sirius, Match, Newcastle
Mountaineer, Barnard, d°
Fortitude, Hall, dito
7 *Koning Willem III*, Zeylstra, Batavia
(vertrok 23 junij)
Renske Hooites, Donema, Newcastle
Johanna Marchina, Koning, dito
Cygnet, Boyce, dito
Messenger, Sharp, Sunderland
Coldstream, White, dito
Elizabeth Jane, Graham, dito
Ann Taylor, Newton, d.°
8 *Ondine* (st.), Bordeaux
Vertrokken.
6 *Willem III* (s), Marseille
Vriesland, Boontje, Londen
Lion (st.), dito
Demaris, Weatherill, dito
(is 7 oct. uit zee terug)
Zenobia, Carter, Yarm.
Jonge Paul (st.), Stettin
7 *Gr. v. Rechteren* (s), Hull
Bérénice (s), St. Petersb.
Eric, Taarvig, Frederikst.

Vlie *Aangekomen*
4 oct. *Flekke Jouwer*, de Weerd, Riga
5 *Geertruida*, Duit, Dantz.
Vrouw Helena, Kraan, Christiansand
6 *Nordstjernen*, Pedersen, Frederikstad
Vertrokken.
4 *Soeblomsten*, Holm, Bergen
Adolph Frederik, de Jong, Frederikst.
Eensgezindheid, de Jong, Osterrisoer

Zierikzee *Aangek.*
4 oct. *Confidence*, Turgoose, Liverpool n. Dordt

Vlissingen *Aangek.*
5 oct. *W. A. Banks*, Harlow, Matanzas
Eva, Erezuma, Havanna
Flora, Cacace, Berdianski
7 *Aroostook*, Payne, Buenos-Ayres

—o—

Mauritius *Binneng.*
25 aug. *Mercator*, v. d. Woude, Batavia
(met schade; vertr. 2 spt. naar Schiedam)
Vertrokken.
12 *Decima*, Akkerman, (v. Java) Amst.
25 *Arlequin*, Singer, (v. dito) Rott.
In lading.
5 sept. *Maria Johanna*, Geerling, Australië

Baltimore *Uitgekl.*
19 sept. *Leila*, Allen, Rott.

Malta *Vertrokken*
25 sept. *Mohammed Said* (s.), de Groot, Levant

Genua *Aangekomen*
3 oct. *Hoop*, Pronk, Amst.
Elsina Jantina, Dijk, dito

St. Malo *Aangekomen*
1 oct. *Bonne Mère*, Perraud, Rotterdam

Dublin *Aangekomen*
5 oct. *Minerva*, Heikamp, Rotterdam
Nancy, Duddings, Amst.

Queenstown *Aang.*
4 oct. *United States*, Blanchard, Callao
Wilhelmina, Biehl, dito
Johannes, Leander, dito

Liverpool *Aangek.*
5 oct. *Sicco*, Potjer, Dantzig
Vertrokken.
4 *Stuurmans Harmonie*, Mulder, Harlingen
Prudence, Thomas, Dordt
Edith, Drew, dito
Jasper, Evans, dito
Argus, Gibbins, dito

Runcorn *Vertrokken*
5 oct. *Revival*, Roberts, Rott.

Cardiff *Aangekomen*
4 oct. *Elise Susanne*, Grafthuis, Rott.
Vertrokken.
4 *Sarah*, Evans, Amst.

Fleetwood *Aangek.*
4 oct. *Jacobina*, Legger, Rotterdam

Fowey *Vertrokken*
5 oct. *Ossena*, Dyer, Dordt

Portsmouth *Binneng.*
5 oct. *Elisabeth*, Naatje, Bergen n. Douarnenez

Londen *Uitgekl.*
5 oct. *Alphard*, Puister, ...
6 *Vrouw Aaltje*, Tiddens, Kanarische Eilanden

Gravesend *Aangek.*
5 oct. *Acastus*, Hogarth, Nagasaki

Ipswich *Aangekomen*
5 oct. *Twee Gezusters*, de Jong, Nieuwe Diep

Yarmouth *Aangek.*
4 oct. *Maria*, Molenaar, Amst

Hull *Vertrokken*
5 oct. *Orion*, Buiten, Bordeaux

Bridlington *Binneng.*
5 oct. *George*, Kitching, Rott. n. Newcastle

Scarborough *Binneng.*
4 oct. *Eclipse*, Davies, Dordrecht

Pittenweem *Vertr.*
27 sept. *Helena*, Diepenbroek, Koningsbergen

Hamburg *Vertr.*
6 oct. *Twee Gebroeders*, Alberts, Rotterdam

Kiel *Aangekomen*
5 oct. *Afiena*, Goosens, St. Petersburg

Wismar *Aangek.*
5 oct. *Christina Jacoba*, ... Harlingen

Dantzig *Aangekomen*
4 oct. *Hermanus Hesselaar*, Mellema, Wick
Barbara Jonker, Oltmans, dito
Vriendschap, Zoutman, Dordrecht
Ulrike, Bekkering, Lossiemouth
Abeldina, Olthoff, Eckernförde

Pillau *Aangekomen*
4 oct. *Médéa* (st.), Amst.

Kroonstad *Vertr.*
29 sept. *Tecla Johanna*, Croon, Kopenhagen
Harberdina, Bakker, d.°

Christiania *Vertr.*
27 sept. *Tvende Brödre*, Geelmuyden, Holland

Christiansund *Aang.*
23 sept. *Hermanus*, Hesse, Rotterdam

Elseneur *Aangek.*
4 oct. *Hermann*, Niebur, Dantzig n. Amst.
Heiko Prins, Prins, Londen n. Reval
Angelina, Bliedecker, Schiedam n. Oostzee
Margaretha Alida, Duin, Riga
Orion, Jongman, dito
Gepasseerd.
4 *Zeemeeuw*, Sikkema,
Lucretia, Bragt, beiden n. de Oostzee

Rendsburg *Aangek.*
3 oct. *Alida*, Lukje, Newc.

—o—

Brielle 8 oct. Gisteren avond strandde op de Maasdroogen de Engelsche schoener *Alnwick Packet*, kapit. J. Whiddin, met zout van Liverpool naar Dordrecht. De equipage, bestaande uit 6 man, is alhier aangekomen, doch het schip totaal weg. Heden morgen zijn eenige zeilen van gemeld schip alhier aangebragt.

Nieuwe Diep 8 oct. Volgens berigt van Vlieland, is aldaar door visschers aangebragt eene nieuwe barkas, geharpuisd en met gegrondverwden rand. — Op de Heldersche kust drijven vaten met olie en waskaarsen aan.

Harlingen 7 oct. Op het eiland Ameland zijn aangespoeld twee scheepsnaamborden, op een waarvan met vergulde letters: *Helena van*, en op het andere: *Harlingen*, benevens eene scheepsboot en eenig rondhout, en is het dus bijna zeker, dat het alhier te huis behoorend kofschip *Helena*, kapt. N. L. van der Wal, met klaphout van Memel herwaarts bestemd, in den laatsten storm verongelukt is. Van de equipage heeft men niets vernomen; men vreest dat zij is omgekomen.

Cuxhaven 6 oct. De Ned. kof *Margrietha*, kap. Panman, met rogge v. Riga n. de Maas, is met assistentie van loodsen zwaar lek alhier binnengebragt en in de haven gehaald.

Elseneur 5 oct. De Hannoversche brik *Amelia*, alhier ter reede liggende, is gisteren aangezeild door den uit het Kattegat teruggekeerden Nederl. driemaster *Zeeploeg*, kapitein Kramer, van Riga naar de Kaap de Goede Hoop, en heeft daarbij de boegspriet verloren.

—o—

Gepraaid:

16 aug., op 21° ZB. en 35° WL., *Johanna & Geertruida*, Flens, van Rott. n. Batavia.

25 aug., op 7° 14′ NB. en 26° 20′ WL., *Cornelis Wernard Eduard*, Bakker, v. Cardiff n. Hong Kong.

20 aug., op 0° 39′ ZB. en 22° 48′ WL., *Valparaiso*, Zwaneveld, v. Amsterdam naar Batavia.

25 sept., op 42° 30′ NB, en 22° 30′ WL., *Jacoba Helena*, Swart, v. Tjilatjap naar Amsterdam.

Door kap. H. Beckering, in Texel binnen:

4 oct., bij Lezard, *Leda*, Teygeler, v. Rott. n. Boston.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
6 oct. *Jannetje*, Lupcke, Batavia

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 9 oct.: 1ste getijde 10 ure 23 min.; 2de get. 10 ure 47 min.

Arnhem. Waterhoogte 6 oct. 2.46 el.

Keulen. Rijnhoogte 6 oct. 11 v. 9 d. en 7 oct. 12 v. 5 d. Rijnl.

Aangekomen 6 october: H. Felten van Amsterdam met 2350 ctr.; A. Koffermann met 3290 en J. Lenz met 5041 ctr., beiden van Rotterdam; — 7 oct.: J. Noll van Rotterdam met 4514 ctr.

—o—

Aangek. Passagiers.

Te **Brouwershaven**:
Van Batavia, per *K. N. Yachtclub*, kapit. Zack: de heeren W. Parkinson en H. van Hengelaar; mej. de wed. Hoek met 2 kinderen.

Te **Nieuwe Diep**:
Van Batavia, per *Koning Willem III*, kpt. Zeylstra: de heer W. J. Ploegman en dochter, en mejufv. Koenen.
Van de Algoabaai, per *Provincie Drenthe*, kapt. Beckering: mevr. W. S. Pekelharing en zoon.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. VAN REYN, te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
VAN
DINGSDAG 9 October 1860. N°. 241.

STATEN-GENERAAL.

Ontwerp van Wet
tot herziening van het Tarief van
REGTEN OP DEN IN-, UIT- EN DOORVOER.

De artikelen van dit thans aan de Tweede Kamer ter overweging aangeboden wetsontwerp luiden als volgt:

Art. 1. Bij den in- en uitvoer zijn alle goederen vrij van regten, voor zooverre zij niet in de lijsten, opgenoemd in art. 9, belast zijn, of voor zooverre zij noch naar hunnen aard, noch naar hunne bestemming onder eene der in die lijsten genoemde goederensoorten kunnen worden gerangschikt.

Art. 2. Op de regten op den in- en uitvoer worden geene opcenten geheven.

Art. 3. Art. 1 der wet van den 19 junij 1845 (Staatsblad n.° 28) vervalt.

Art. 4. Achter het woord *melasse*, voorkomende in § 1 van art. 3 der wet van 19 junij 1815 (Staatsblad n.° 28), wordt bijgevoegd: „bewerkte, onbewerkte, keuken- en alle andere stroop, melado en alle andere suikersappen, waarin zich vaste greinachtige suiker bevindt, geraffineerd zout."

Art. 5. In art. 3 der wet van den 19 junij 1845 (Staatsblad n.° 28) vervallen de woorden: „*b. bij het uitgaan*" en voorts de geheele 4de paragraaph. In § 12 van hetzelfde artikel vervallen de woorden: „*meststoffen en*" § 13 van hetzelfde artikel vervalt. Art. 7 derzelfde wet vervalt. In art. 8 derzelfde wet wordt, in plaats der woorden: *het regt van in-, uit- of doorvoer*, gelezen: „het regt van in- of uitvoer." In art. 9 derzelfde wet vervallen de woorden: „*bij doorvoer wordt geen tarra goed gedaan.*"

Art. 6. De vrijstelling van binnenlandsche paspoorten bij den vervoer in buitenwaardsche of zijdelingsche rigting, bedoeld bij art. 161 lit. *f* der wet van 26 augustus 1822 (Staatsblad n.° 38), wordt voor *lompen* beperkt tot hoeveelheden van minder dan vijf pond.

Art. 7. Goederen, naar de waarde belast, kunnen ook voor dat de ambtenaren verpligt zijn zich nopens de benadering te verklaren, onderworpen worden aan de visitatie, bedoeld bij art. 192 der algemeene wet van 26 augustus 1822 (Staatsblad n.° 38); terwijl de som, welke aan den benaderde, overeenkomstig de artt. 263 en volgende dier wet moet worden betaald, door den ontvanger uit 's Rijks kas aan de benaderende ambtenaren kan worden voorgeschoten, behoudens het verhaal deswege van de administratie op die ambtenaren.

Art. 8. Het regt van vier ten honderd, vermeld in art. 2 der wet van 8 augustus 1850 (Staatsblad n.° 49), wordt tot op 2 ten honderd verminderd.

Art. 9. Bij in- of uitvoer worden van de goederen, op de lijsten A en B vermeld, de hierop uitgetrokken regten geheven.

De wetsvoordragt gaat vergezeld van de volgende memorie van toelichting:

Het wetsontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit en doorvoer, op den 16 maart 1859 door de Tweede Kamer aangenomen, heeft bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal bedenkingen ontmoet. De verpligting om het tarief te herzien blijft steeds voortduren, en bovendien schijnt eene herziening noodzakelijk en wenschelijk. De Regering biedt daarom thans op nieuw de regeling voor dit onderwerp gevorderd in eene nieuwe wetsvoordragt aan; en ofschoon de gronden, welke voor die wettelijke verpligting en voor de noodzakelijkheid en wenschelijkheid eener tariefsherziening bestaan, vroeger zijn aangewezen, acht de Regering het echter niet overtollig, bij het weder opvatten der taak ze kortelijk in het geheugen terug te roepen.

Art. 1 der wet van 1 september 1854 (Staatsblad n°. 126) had de verminderingen van regten bij den in- en uitvoer van goederen, uit kracht van verdragen aan sommige vreemde Staten verleend, zoolang zoodanig verdrag in werking bleef, eveneens toegepast op alle goederen van dezelfde soort, welke uit of naar andere Staten worden in- of uitgevoerd; doch in art. 2 was daarbij bepaald, dat, ingeval van opzegging van eenig verdrag, binnen zes maanden een wetsontwerp moet worden aangeboden om de regten, krachtens dat verdrag verminderd, nader vast te stellen.

Het verdrag met België van 20 september 1851 werd tegen 31 december 1857 opgezegd en de regten op de goederen, in de artt. 21 en 22 van dat verdrag vermeld, moesten mitsdien nader worden geregeld. Een daartoe strekkend wetsvoorstel, ingediend bij de Tweede Kamer, bleef onafgedaan, en de tijd ontbrak den wetgever om het vóór 1 januarij tot stand te brengen. De wet van 19 december 1857 (Staatsblad n°. 164) voorzag toen voorloopig in de moeijelijkheid en bepaalde, dat van den 1 januarij 1858 af *tot dat daaromtrent nader zou zijn voorzien*, de regten op den in- en uitvoer van goederen tot zoodanig bedrag zouden worden geheven, als waaraan die goederen bij in- en uitvoer op den 31 december 1857 onderworpen zouden geweest zijn.

Uit krachte van deze tijdelijke wet geschiedt thans de heffing van regten op den in- en uitvoer. Deze heeft voorloopig de artt. 21 en 22 van het Belgisch verdrag in stand gehouden, en zoolang aan de bepaling van den wetgever met betrekking tot eene tariefs-herziening niet wordt voldaan, levert de wetgeving het zonderlinge verschijnsel op, dat de in- en uitvoerregten op een aantal goederen, zonder eenig verband met de overige posten van het bestaand tarief, moeten worden geheven volgens een paar artikelen van een verdrag, hetwelk reeds lang is vervallen.

Bovendien heeft de wet van 19 december 1857 ook slechts voorloopig eene heffing van regten op de granen en andere levensmiddelen bestendigd, welke sedert 1853 telken jare was uitgeschreven met het oog op buitengewone omstandigheden. Het laatst was die tijdelijke maatregel nog slechts voor één jaar vastgesteld bij de wet van 25 december 1856 (Staatsblad n°. 147) en het tijdelijk karakter van de wet van 1857 bestaat dus in dit opzigt in dubbele mate.

Na al hetgeen hierover reeds bij de Staten-Generaal is verhandeld, zal het dan ook wel overbodig zijn verder aan te toonen, dat zoowel naar de letter als naar de bedoeling der wet eene tariefsherziening gevorderd wordt, en dat, zoolang hieromtrent niet nader is voorzien, noch voldaan is aan art. 2 der wet van 1 sept. 1854, noch gehandeld overeenkomstig des wetgevers wil, die, zonder zich met de zaak zelve in te laten, in het laatst van 1857 slechts een voorloopigen en tijdelijken maatregel heeft genomen, om geen stoornis te brengen in den geregelden gang van zaken. Zoolang de wetgever dien tijdelijken maatregel niet door eene nieuwe regeling der zaak heeft vervangen, zou de Regering meenen aan hare verpligting te kort te doen, indien zij niet op nieuw het voorstel tot tariefsherziening aan de Kamer aanbood.

Eene herziening van het tarief is daarbij inderdaad noodzakelijk. De gebreken van hetzelve, zoo als het thans is zaamgesteld uit bepalingen van tractaten, van het tarief van 1845 en van latere afzonderlijke wetten, zijn van dien aard, dat hij, die goederen invoert, onvermijdelijk gevaar loopt verkeerd aan te geven en blootgesteld is aan alle daaruit voortspruitende nadeelen. Het verschil van regten voor onderling met elkander verwante artikelen brengt den aangever in moeijelijkheden, waarvoor zelfs de meest vrijgevige handelwijze van de administratie der in- en uitgaande regten hem niet kan vrijwaren. Hoe menigmalen dit punt ook moge zijn toegelicht bij de vroegere behandeling, zoo schijnen die gebreken en de daaraan voor het publiek verbonden nadeelen nog niet steeds even juist erkend te zijn, en de Regering ziet zich daarom gedwongen, daarbij iets uitvoeriger stil te staan.

De tegenwoordige invoerregten op *kramerij*, *ijzerwerk*, *houtwerk*, *koperwerk*, *blikwerk*, *staalwerk*, *aardewerk*, *porselein* en *glaswerk* zijn verschillend. Wat voor *kramerij* moet worden gehouden of onder een der andere artikelen moet worden gerangschikt, geeft aanleiding tot dagelijksche en tallooze geschillen. *IJzerwerk*, wanneer het uitsluitend *gesmeed*, *geslagen* of *geplet* is, wordt aan een ander regt onderworpen dan wanneer het *gegoten* is. Zelfs een enkel gegoten ornament, eene geringe bijvoeging van staal of koper aan een voorwerp, overigens geheel van geslagen ijzer, maakt de heffing van een verschillend regt noodig. Of *glaswerk* als *geribd* of *geslepen* is te beschouwen en daardoor hooger belast moet worden, of een voorwerp tot *porselein* behoort of tot *fijn aardewerk*, wanneer het verguld is, kan soms niet uitgemaakt worden.

Hoeveel bekeuringen en gedingen hieruit ook ontstaan, de talrijke rubrieken, waarin de post *manufacturen* uit kracht van art. 22 van het Belgisch verdrag thans verdeeld is, veroorzaken echter nog meer last.

Katoenen, *wollen*, *linnen* en *zijden stoffen* zijn alle aan verschillend regt onderworpen, sommigen naar de waarde, andere naar het gewigt, en van daar dat bij gemengde stoffen de vraag tot welke rubriek zij behooren onoverkomelijke zwarigheden veroorzaakt.

Bij gemengde stoffen van *katoen* en *wol* moet men vooreerst onderzoeken, of zij uitsluitend uit katoen met wol zijn vervaardigd; voorts of 6 el er van ligter of zwaarder wegen dan een pond; daarna of bij de zwaardere in gewigt de ketting alleen van katoen is, en eindelijk of zij in gebruik soms de lakens vervangen. Eene enkele dezer onderscheidingen vereischt dikwijls het meest moeijelijk, zelfs microscopisch onderzoek. De Kamer van koophandel en fabrieken te Leyden, eenige malen geraadpleegd, of in stoffen van katoen alleen wol dan ook angorahaar aanwezig was, bragt haar advies niet dan na zoodanig onderzoek uit.

Bij gemengde stoffen van *katoen, zijde, vlas* of *hennep*, waarin geen wol voorkomt, is het regt verschuldigd volgens het bestanddeel, hetwelk in hare zamenstelling het overwigt heeft. Een gedeelte van die stoffen moet daarom dikwerf afgesneden en ontrafeld worden en de katoenen, zijden of linnen draden moeten tegen elkander op een goudschaaltje worden gewogen om de wet te kunnen toepassen.

Behalve die lastige onderscheidingen bestaat er bovendien verschil van regt tusschen de *manufacturen* en *stoffen* (waaronder ook de geweven en gebreide kleedingstukken behooren) en *opgemaakte kleederen*, *handschoenen*, *modewaren*, *tafelkleeden* en dergelijke. Men moet bij geweven en gebreide kleedingstukken de soms onoplosbare vraag beantwoorden, of zij tot de zoogenaamde bonneterie behooren. *Linten* betalen niet alleen een ander regt dan manufacturen en stoffen, maar de zijden linten zijn nog onderscheiden van andere linten. Bij de zijden linten deed een enkele draad katoen, aan de randen tot stijving van het lint, ingeweven, een groot aantal bekeuringen opmaken.

De strijd, of sommige *bereide vellen* tot eene der rubrieken van den post huiden of tot dien der pelterijen behoort; of sommige onopgemaakte *vrouwenhoeden uit pluis* vervaardigd als hoeden of als modewaren moeten betalen; of menigvuldige voorwerpen als *meubelen* zijn te beschouwen, dan wel als *houtwerk*, als *aardewerk*, als *glaswerk* of als *kramerij*, — die strijd komt onophoudelijk voor en alleen uit verschil van regten voort. Deze groote ongelijkmatigheid nu van belasting (en de opsomming zou nog verder kunnen worden voortgezet) is eene onuitputtelijke bron van last voor hen die hunne goederen bij den invoer moeten aangeven, en een voortdurend gevaar, dat op hen de wetsbepaling zal worden toegepast, volgens welke verkeerd aangegeven goederen moeten worden aangehaald en verbeurd verklaard. Behoeft men iets hierbij te voegen, om de dringende noodzakelijkheid aan te toonen, dat zoodanige grove gebreken in het publiek belang uit het tarief worden weggenomen?

Kon de inlandsche nijverheid nu nog prijs stellen op het bestaan dezer groote ongelijkmatigheid, zij kon welligt met eenig beginsel, bijv. dat van bescherming, verdedigers vinden, maar de daaruit voortspruitende moeijelijkheden kunnen zelfs van het protectionistisch standpunt niet vergoêlijkt worden, want het bovenvermeld regtenverschil, zoo lastig voor den handel, is voor de inlandsche nijverheid volkomen onverschillig. Uit dien hoofde is eene tariefsherziening dus reeds onmisbaar; maar zij is ook wenschelijk met het oog op meerdere eenvoudigheid en verbetering van de goederenlijst. Hoe beknopter die lijst is, des te gerieflijker voor den handel, en de Regering heeft daarom getracht het wetsontwerp zóó in te rigten, dat aan die eischen, behoudens het belang van de schatkist, wordt voldaan.

De beginselen, reeds door de Tweede Kamer bij het vorig wetsontwerp goedgekeurd, liggen ook aan de tegenwoordige voordragt ten grondslag. Heffing naar de waarde, 5 pct., als bedrag der invoerregten, vrijstelling van grondstoffen, een regt van $2\frac{1}{2}$ a 3 pct. voor fabricaten, die als grondstoffen worden gebruikt, en de afschaffing van de meeste uitvoerregten, worden ook door dit ontwerp gehuldigd. De Regering acht het daarom onnoodig, ten aanzien van deze hoofdpunten, veel in deze memorie te zeggen. Zij zou slechts kunnen herhalen wat bij vroegere overwegingen en beraadslagingen is te berde gebragt. Ook nopens het wegnemen van de bescherming, welke het bestaande tarief nog voor sommige artikelen verleent, stemt de Regering in met hetgeen daaromtrent door de Tweede Kamer reeds is aangenomen. Daarom zijn dan ook de regten op den invoer van de artikelen *aardewerk*, *glaswerk*, *wollen manufacturen* en *olie* in dit wetsontwerp op nieuw voorgesteld, zoo als die in het vroeger door de Tweede Kamer aangenomen ontwerp waren vastgesteld. De Regering acht het in het algemeen belang wenschelijk, dat de bovenmatige bescherming, tot nog toe bij uitzondering aan de fabriekanten der zoo evengenoemde artikelen verleend, uit het tarief verdwijne en dat het regt van 5 pct., hetwelk voor andere fabricaten is aangenomen, ook hier zijne toepassing vinde. Maar opdat dit regt geene fictie zij en opdat de heffing van het regt van 5 pct. gewaarborgd worde, heeft de Regering eene bepaling noodzakelijk geacht, welke thans onder art. 7 in het wetsontwerp is opgenomen.

De artt. 254 en 255 der algemeene wet van 26 augustus 1822 (Staatsblad n°. 38) veroorloven den ambtenaren, vóór zij zich voor benadering verklaren, alleen eene *summiere* visitatie. Zij mogen dus het goed slechts oppervlakkig bezien en het zelfs niet eens visiteren op de wijze als dit voor andere accijnsvrije goederen is toegestaan. Daarvan zou het gevolg zijn, dat het oordeel over de waarde van artikelen, zoo als aardewerk, glaswerk en wollen manufacturen, voor de ambtenaren hoogst moeijelijk en onzeker zou wezen en dat zij tot de benadering er van niet zouden durven overgaan dan alleen bij eene aangifte, waardoor zeer aanzienlijk en kennelijk op de waarde wierd verzwegen. In den regel zou de aangever dus veilig de waarde dier artikelen zooveel lager kunnen opgeven, dat het regt van 5 pct. inderdaad tot een regt van 4 pct of welligt nog lager zou dalen, en ofschoon de Regering van den eenen kant geene buitengewone bescherming voor de genoemde artikelen kan goedkeuren, zou zij echter van den anderen kant evenmin kunnen billijken, dat het invoerregt voor die artikelen aanmerkelijk lager dan 5 pct. daalde. Om dus dit laatste regt waarheid en geene fictie te doen zijn, meent de Regering dat aan de ambtenaren de bevoegdheid moet worden gegeven om de waarde der ingevoerde goederen behoorlijk te kunnen beoordeelen, zoodat alle vrees voor ontduiking der vastgestelde regten verdwijne. Ten einde daarbij tevens te voorkomen dat, bij gebrek van de noodige geldmiddelen, de ambtenaren geene behoorlijke uitvoering aan de bestaande wetsvoorschriften zouden kunnen geven, is in hetzelfde art. 7 eene bepaling bijgevoegd, welke overeenstemt met artt. 4 en 19, 3° der wet van 2 augustus 1822 (Staatsblad n°. 31), voor zooveel dit punt betreft in stand gehouden bij art. 3 der wet van 28 april 1852 (Staatsblad n°. 96), en waarbij aan de ambtenaren tot het benaderen van slagtvee een voorschot uit 's Rijks kas wordt toegezegd. Alleen op die wijze acht de Regering het raadzaam, het invoerregt naar het gewigt, zoo als het thans voor de artikelen aardewerk, glaswerk en wollen manufacturen nog bestaat, in een invoerregt naar de waarde te veranderen.

Ten opzigte van wollen manufacturen heeft de Regering het billijk geacht, denzelfden overgang tot het regt van 5 pct. naar de waarde voor te dragen als voor aardewerk reeds in het vroeger wetsontwerp was opgenomen. Eene voorname afwijking van het tegenwoordig ontwerp van dat hetwelk bij de Tweede Kamer is aangenomen, bestaat verder in het stellen van den regel, dat alle goederen, die niet in het tarief zijn genoemd of onder de genoemde posten gerangschikt kunnen worden, vrij zijn van regten. Die regel neemt de plaats in van de bepaling van art. 1 der wet van 19 junij 1845 (Staatsblad n.° 28), volgens welke zoodanige artikelen met 1 per cent van de waarde belast zijn. Daarbij worden dan verder tevens geheel vrijgesteld de niet afzonderlijk belaste *chemicalien*, *droogerijen*, de *onbereide verwwaren* en al die weinig beteekenende doch talrijke artikelen, welke daarmede in verband belast zijn; voorts: gemalen *bruinrood*, gemalen *amaril*, gemalen, gesneden of geschaafd *verwhout* van alle soorten, gemalen *krijt*, gemalen *kurkuma*, *lakmoes*, gemalen *oker*, geraffineerde *borax*, geraffineerde *kamfer*, gedroogde *gember*, niet geconfijte *citroen*- en *oranjeschillen*. Voor het publiek zal daaruit een zeer groot gemak ontspruiten, omdat de heffing van regten van al die artikelen tot meer dan gewonen omslag en tot velerlei geschillen aanleiding geeft, en de opbrengst van de onbeduidende op die artikelen bestelde regten niet aanzienlijk genoeg is om ze uit dien hoofde alleen te behouden.

De Regering vertrouwt, dat door het aannemen van dien geheel nieuwen regel eene nuttige uitbreiding gegeven wordt aan het vrijstellen van artikelen, welke thans alleen de lijst van belaste goederen vergrooten, terwijl zij er luttel toe medewerken om het doel te treffen, door de Regering voor oogen gehouden, dat namelijk het tarief een zuiver fiscaal tarief worde. Ook duidelijkheid en eenvoudigheid zal er door bevorderd worden. Mogt toch dit ontwerp wet worden, dan zal bij het meer beknopte der goederenlijst ieder met een oogopslag kunnen nagaan wat aan regten onderworpen is. Hetgeen niet in de lijst gevonden of daarvan uitgezonderd wordt, is dan vrij, en de handel zal zoowel hier te Lande als in den vreemde met zekerheid zoodanig tarief kunnen raadplegen. Van daar dat de Regering ook de voorkeur heeft gegeven aan den nu gebezigden vorm, waarin thans een volledig tarief voorgesteld wordt, zoodat het wetsontwerp niet meer, zoo als vroeger, slechts een gewijzigd gedeelte van een vorig geheel bevat; terwijl een lastige terugkeer naar vroeger reeds herhaaldelijk veranderde tarieven wordt vermeden. Alle vroegere tarieven zullen door het tegenwoordig ontwerp vervallen en de nu voorgestelde lijst zal, naar de Regering meent, eene wenschelijke en gemakkelijke aanwijzig worden voor de heffing der in- en uitgaande regten.

Eene tweede afwijking van de wetsvoordragt, zoo als die vroeger door de Tweede Kamer is aangenomen, geldt de beschouwingen van finantiëlen aard, welke ook in de Eerste Kamer tegen die voordragt hebben doen stemmen. De Regering kan het volkomen billijken, dat eene herziening van het tarief niet zoodanig worde ingerigt, dat de inkomsten, daaruit te verkrijgen, beneden de opbrengst blijven, welke volgens de bestaande wet door de schatkist wordt ontvangen. Aan de bezorgdheid, in dit opzigt kenbaar gemaakt, kan de Regering bovendien te gemakkelijker te gemoet komen, omdat tot vermeerdering der opbrengst een slechts uiterst gering regt op de granen en op andere daarmede verwante artikelen, alsmede het gelijkmatig regt van 5 per cent op linnens en op andere voorwerpen, behoeven mede te werken.

Even als vroeger heeft de Regering berekend hoeveel de regten op den in- en uitvoer zouden opbrengen naar het nu voorgestelde tarief. Volgens den hiernevens gevoegden staat zou die opbrengst, waren de regten in 1859 naar dit ontwerp en naar de toen in- en uitgevoerde hoeveelheden geheven, *f* 146,398.75 meer hebben bedragen. De Regering mag echter niet nalaten hierbij de reeds meermalen gemaakte opmerking te herinneren, dat dergelijke berekeningen geene mathematische zekerheid opleveren en dat er omstandigheden kunnen zijn, die dergelijke berekening doen falen.

Dat er op zich zelf tegen een regt van *f* 1.50 op het last graan geen bezwaar kan bestaan, zal de Regering na al wat in vroegere stukken daarover voorkomt niet meer behoeven te betoogen. Ofschoon voor eene geheele vrijstelling van regten op dit artikel in beginsel veel pleit, schijnt er geene zoo gewigtige bedenking tegen dit onbeduidend regt aangevoerd te kunnen worden, dat men zich met het oog daarop, en alleen om dit onbeteekenend regt te ontkomen, al de voordeelen dezer tariefsherziening zou moeten ontzeggen. In overeenstemming met de meening, daaromtrent in de Eerste Kamer geuit, zou de Regering de opbrengst, daaruit voortspruitende, ongaarne prijs geven, en zij verwacht dat de voorstanders eener geheele vrijstelling voor den invoer van granen niet zoo zeer aan dat beginsel blijven hechten om daaraan de geheele tariefsherziening op te offeren.

Een nieuw tarief van regten op den in- en uitvoer zou toch onmogelijk tot stand zijn te brengen, indien aan de verschillende meeningen over ieder ondergeschikt punt zoo sterk wordt vastgehouden, dat zonder volkomen overeenstemming in alles het geheel zou moeten vallen. De Regering wenscht daarom in het wezenlijk belang, dat een beter tarief eindelijk tot stand kome, dat op een punt van zoo weinig gewigtigen aard, als het zeer lage regt op de granen en in verband daarmede, op meel, rijst en gierst, gebroken granen, eenige inschikkelijkheid moge worden betoond.

Tot de vermeerdering van opbrengst oordeelt de Regering dat eveneens het thans op nieuw voorgestelde regt van 5 per cent op de *linnens* kan bijdragen; waardoor zij ook de bedenkingen kan uit den weg ruimen, welke tegen het regt van 1 per cent op dat artikel waren gerezen, en zij kan dit te eerder doen, omdat werkelijk een regt van 5 per cent geheel strookt met de beginselen, waarop het wetsontwerp is gebouwd.

Vooraf moet opgemerkt worden, dat eene verhooging van het bestaande regt tot het voor de fabricaten aangenomen normaal verbruikregt van 5 per cent in het minst niet plaats vindt met het doel om bescherming te verleenen. De linnenweverijen hebben gebloeid onder het bestaande regt en bewezen geene bescherming te behoeven. De redenen, waarom de Regering het regt van 5 per cent voor de linnens dan ook, behalve uit hoofde van de grootere opbrengst voor de schatkist, kan voorstaan, liggen voornamelijk in de billijkheid dat het fabricaat, hetwelk bij uitnemendheid een artikel van verbruik is voor meergegoeden, even hoog belast zij als het katoen, en ten andere gelden omtrent de ongelijkmatigheid van eene belasting op linnen en op de overige manufacturen, kleederen enz., de moeijelijkheden, waarvan al het nadeelige boven is aangewezen. Ernstig bezwaar voor den linnenhandel kan bovendien in het geheel niet worden tegengeworpen. Bij den doorvoer over Nederland zonder sortering of bewerking van buitenlandsche linnens zijn geene regten verschuldigd, en ingeval men bij dien doorvoer sortering of bewerking zou wenschen, dan geeft art. 3, 2° der wet van den 1 september 1854 (Staatsblad n.° 126) het middel aan de hand om daarin te voorzien, zonder dat er regten van die linnens verschuldigd worden. Van de bevoegdheid, welke die bepaling geeft, wordt thans geen gebruik gemaakt. Indien dus de handel thans ook voor door te voeren linnens 1 per cent betaalt, zal hij nog in voordeeliger toestand kunnen gebragt worden door zich van het zoo evengenoemd wettelijk midde te bedienen en ontheven wlorden van invoerregten, welke hij nu nog voldoet.

De opbrengst voor de schatkist zal evenzeer eenigzins toenemen door verhooging van regt voor sommige artikelen van verbruik, die eenige vermeerdering van belasting zonder bezwaar kunnen dragen, te meer daar zij grootendeels behooren tot zoogenaamde verbruikvoorwerpen van weelde; terwijl er onder die artikelen zijn, die zonder eenigen billijken grond zelfs thans nog niet eens met 5 per cent belast zijn, zoo als onder andere *specerijen* en *vruchten* en in verband daarmede *amandelen*, *krenten*, *rozijnen* en *pruimen*. De geringe verhooging van het regt op *thee*, welke die belasting nog niet eens doet stijgen tot het bedrag van hetgeen daarvoor bij den invoer in België of in het Tolverbond betaald wordt, zal eenen niet onbelangrijken invloed op de opbrengst uitoefenen.

Met hetzelfde doel is ook het bestaande regt op *eijeren*, *kaas*, *paarden*, *ruwe suiker* en *veeren* behouden, evenzeer als het uitvoerregt ook op *varkens*, *schapen* en *lammeren*. De Regering ziet geene overwegende reden, welke zich tegen het behoud van deze vrij aanzienlijke opbrengst zou verzetten.

Het regt op *ijzeren spijkers*, bij het tarief van 1845 op *f* 1.50 de 100 pond bepaald, doch krachtens de tractaten met België met de helft verlaagd, is thans op *f* 1 de 100 pond gesteld, welk regt, gemiddeld met 5 per cent naar de waarde overeenkomende, evenzeer iets tot de verhoogde opbrengst zal bijdragen.

Behalve deze verschillen tusschen het nu aangeboden ontwerp en dat, zoo als de Tweede Kamer het vroeger heeft aangenomen, is er thans nog eene belangrijke verandering gebragt in den post *garens*. De bedenkingen, tegen dezen post in de Eerste Kamer bij het vorig wetsvoorstel in het midden gebragt, meent de Regering uit den weg te kunnen ruimen.

Inderdaad bestond er in den post *garens*, zoo als die bij de Eerste Kamer in discussie kwam, eenige ongelijkheid voor de *katoenen* en *wollen garens*. Het regt op het getwijnde wollen garen was bij de waarde en veel lager gesteld dan het regt op de getwijnde katoenen garens. Voorts waren de katoenen garens, die getwijnd in kettingen geschoren om te weven worden ingevoerd, vrij van regten gesteld, ook dan wanneer zij geverwd waren, terwijl zelfs de ongetwijnde garens die geverwd waren met *f* 6 de 100 pond belast bleven. Tevens werden de getwijnde en geverwde of ongeverwde wollen garens alle op eens tot 1 per cent der waarde teruggebragt; terwijl zij vroeger een voor sommige soorten vrij beschermend regt van *f* 8 de 100 pond moesten betalen.

Deze bezwaren, van verschillende kanten daartegen aangevoerd, waren dus niet geheel opgegrond, en de Regering meent daarom den post *garen* zoodanig te moeten wijzigen, dat die grieven grootendeels uit den weg worden geruimd. Den post garen zoo te regelen, dat ieder daarmede tevreden is, houdt de Regering voor onmogelijk, omdat de belangen ten opzigte van dezen post regt tegenover elkander staan. De wever roept om geheele vrijstelling, waar de spinner een hoog regt vraagt. De Regering stelt den post daarom zoo voor, dat zij dien aannemelijk acht indien van weêrszijden iets wordt toegegeven. De ongetwijnde garens zijn thans alle vrijgesteld met het oog op de weverijen.

Met het oog op de spinnerijen is voor de getwijnde garens, welke brei- en naaigarens zijn, of voor zooverre zij als weefgarens daarvan niet kennelijk zijn te onderscheiden, een matig regt behouden, in overeenstemming met dat, hetwelk bij de herziening van het tarief in den regel voor zoogenaamde halffabricaten is aangenomen.

De getwijnde in ketting geschoren katoenen garens zijn, als uitsluitend weefgarens, onder den vrijdom begrepen, waartegen ook reeds vroeger niemand bedenking heeft geopperd. De ongeverwde en ongezwavelde tweedraads getwijnde wollen garens zijn eveneens vrijgesteld, omdat ook deze voornamelijk weefgarens voor tapijtfabrieken zijn en de Kamer van koophandel en fabrieken te Leyden zelve bij een vroeger adres aan de Eerste Kamer die vrijstelling aanbevolen heeft.

Het ontwerp voorziet ook in het belasten van de garens uit wol en katoen te zaam gesponnen, benoodigd voor het fabriceren van de halfwollen buckskins en zoogenaamde cassinets. Deze garens zijn begrepen in de rubriek der wollen garens.

Enkele andere afwijkingen zijn van minder beteekenis. Zoo zijn thans *speelkaarten*, alle *instrumenten*, *bord-* en *kaartpapier*, *brandhout*, *bewerkt platina*, *raap-*, *hennep-* en *lijnzaadkoeken*, *lijnmeel en al het vaat-* en *kuipwerk*, zoo oud als nieuw, met 5 pct. naar de waarde belast, volgens den aangenomen regel. De Regering vond geene genoegzame reden om daarvoor uitzondering te maken.

Eindelijk is er in het tegenwoordig ontwerp in het artikel *stroop* eene aanvulling ingevoegd, welke in het wetsontwerp, zoo als de Tweede Kamer het aangenomen heeft, niet voorkwam. Zij betreft den post *melado*.

Sedert eenigen tijd wordt hier te Lande onder dien naam een artikel ingevoerd, hetwelk zijn oorsprong schijnt te danken te hebben aan de hooge suikerprijzen, die in 1857 hebben gegolden, ten gevolge waarvan men het suikerproduct, half afgewerkt, in vaten uit Amerika afzond om van den hoogen stand der Europesche markt voordeel te trekken. Dat product was eigenlijk noch ruwe suiker, noch melasse, maar als het ware een mengsel van beide. Volgens inlichtingen van de Kamers van koophandel te Amsterdam en te Rotterdam heeft de *melado* niet steeds hetzelfde suikergehalte en heeft soms zelfs eene waarde van 60 per cent der ruwe suiker. Het spreekt van zelf dat, waar, gelijk hier te Lande, een accijns op de suiker wordt geheven ten bedrage van *f* 22 de 100 pond, zoodanig artikel als de melado niet tegen het lage regt voor de melasse vastgesteld toegelaten mag wor-

den. Het denkbeeld echter, om dit product naar het suikergehalte te belasten (zeker het meest redelijke en billijke), kon, als ondoenlijk, niet worden aangenomen en strookt ook niet met het stelsel, volgens hetwelk de suiker-accijns dezelfde is voor elke soort van ruwe suiker. Ook de Kamers van koophandel raadden daarom aan een vast invoerregt voor dit artikel in de wet te schrijven, en de Regering heeft dit uit dien hoofde in het tegenwoordige wets-ontwerp opgenomen en zoo bepaald als het in verband met het nieuwe regt op melasse en met den accijns op ruwe suiker naar billijkheid schijnt aangenomen te moeten worden.

De overige bepalingen der wet behoeven geene nadere toelichting. Zij zijn grootendeels dezelfde als welke de Tweede Kamer reeds eenmaal heeft goedgekeurd. Behalve de bijvoeging van art. 7, welke boven reeds behandeld is, en behalve de bepaling met betrekking tot de melado in art. 4 van het ontwerp, in verband met hetgeen in het tarief te dien opzigte is vastgesteld, wordt de vrijstelling van invoerregten, bedoeld bij § 1 van art. 3 der wet van 19 junij 1845 (*Staatsblad* n°. 28), ook opgeheven voor *geraffineerd zout*. In den laatsten tijd is het toch gebeurd dat zout als voortbrengsel van het eiland St. Martin hier te Lande is aangevoerd, en het behoeft geen betoog dat door vrijstelling van het invoerregt op geraffineerd zout inderdaad een vrijdom van accijns zou worden verleend, welke niet in de bedoeling der wet ligt.

Voorts is in het wetsontwerp nog de intrekking bijgevoegd van de wet van 30 mei 1847 (*Staatsblad* n°. 24). Bij de behandeling van het vroeger wetsontwerp was reeds de wenschelijkheid van het intrekken dier wet, welke toch reeds bijna geheel door latere bepalingen is vervallen, ter sprake geweest, en de Regering ziet geen bezwaar om daarin toe te stemmen.

De Minister van Staat en van Finantien,
VAN HALL.

Stukken en Mededeelingen betreffende de Regeling voor de Gouvernements-Suiker-Cultuur op Java en de Onderneming Pangka in het bijzonder.

VERSLAG *der Commissie, uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den* 1 october 1860. (*Vervolg.*)

II. De Suikeronderneming Pangka.

In handen der commissie zijn gesteld de volgende stukken, op deze zaak betrekking hebbende:

1°, een arrest van het Hoog Geregtshof van Nederl. Indië, dd. 11 september 1851; 2°, arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, dd. 13 april 1855; 3°, arrest van het Hoog Geregtshof van Nederl. Indië, dd. 16 april 1857; 4°, conclusie van eisch in zake de regering van Nederl. Indië contra H. P. Hoevenaar qq. E. A. van Vloten; 5°, staat van kosten, schade en interesten; 6°, conclusie van antwoord; 7°, arrest van het Hoog Geregtshof van Nederl. Indië, dd. 3 junij 1858; 8°, exploit, dd. 2 october 1858, waarbij het Gouvernement van Nederl. Indië wordt gedagvaard om op donderdag 6 october 1859 voor den Hoogen Raad der Nederlanden te verschijnen; 9°, procureur-stelling van de zijde van het Gouvernement; 10°, brief van den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië, dd. 9 april 1859, kabinet n.° 80, lit. L 2, ten geleide van een brief van den procureur-generaal bij het Hoog Geregtshof aldaar, dd. 6 april 1859, n.° 445/154, betreffende den verkoop der fabriek Pangka; 11°, dading tusschen den Minister van Kolonien en den heer E. A. van Vloten.

Uit deze stukken blijkt, dat eene procedure was ontstaan tusschen het Gouvernement en den heer E. A. van Vloten, over de uitlegging en toepassing van het suikercontract Pangka in de residentie Tagal, voor zooveel betreft het verstrekken door het Indisch bestuur van meer of minder arbeiders in gedwongen dienst (koelies) ten behoeve der genoemde onderneming. De Regering is, volgens de geleidende missive van den Minister van Kolonien, bij dit geschil geleid door het voorschrift van art. 98 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië van het jaar 1836, luidende: „De inlandsche bevolking geniet de bijzondere bescherming der Regering." Uit de stukken blijkt, dat de Regering beweerde en de regter erkende, dat zij door de overeenkomst niet gebonden was tot het opleggen van dien arbeid aan de bevolking. welken de contractant verlangde.

De heer E. A. van Vloten beweerde, dat het Gouvernement in de vervulling van contractuële verpligtingen te kort schoot; hij eischte meer koelies en voor andere werkzaamheden dan het Gouvernement meende verpligt te zijn te leveren; hij sloot daarom de fabriek en stelde tegen de Indische Regering eene vordering in tot ontbinding van het contract, met schadevergoeding. Ondertusschen had de Indische Regering aan den procureur-generaal opgedragen ook harerzijds tot ontbinding van het concract, met schadevergoeding, te ageren, op grond van wanpraestatie van de zijde des contractants. Dit werd nu bij wijze van reconventie geëischt.

Bij breedvoerig gemotiveerd arrest van 11 september 1851 wees het Hooggeregtshof den eisch in conventie van den heer van Vloten af, en adjudiceerde daarentegen den eisch in reconventie van het Gouvernement tot ontbinding van het contract en met veroordeeling van den gedaagde in reconventie en in de vergoeding van kosten, schaden en intresten, nader te vereffenen ingevolge de wet.

Tegen deze uitspraak kwam de heer van Vloten bij den Hoogen Raad der Nederlanden in appèl: maar dit hoogste regterlijk collegie *bevestigde*, bij arrest van 13 april 1855, het arrest van 't Hooggeregtshof te Batavia. Het adopteerde de gronden en motiven van den eersten regter, zoowel wat de feiten als de regtspunten betreft, betrekkelijk de vordering tot *ontbinding* der overeenkomst en tot schadevergoeding wegens wanpraestatie van den contractant van Vloten.

Hierop volgde eene nieuwe procedure voor het Hooggeregtshof in Nederlandsch Indië tot begrooting en vaststelling der ten gevolge van bovengemelde uitspraak door den heer van Vloten verschuldigde schadevergoeding. De van wege het Indisch bestunr ingediende staat van kosten, schade en interesten, wat de verschillende daarop gebragte posten betreft, werd niet gedebatteerd, maar bestreden met de bewering van niet-ontvankelijkheid, waarbij eene poging werd aangewend om het vroegere regtsgeding als het ware wederom in het leven te roepen. Maar het hof besliste „dat het geding over de vereffening van de bij het vorige proces toegewezen kosten, schaden en interesten geenszins kon worden aangemerkt als de *voortzetting* van het vroeger, nog niet beëindigd geding, maar als een geding over de *ten uitvoer legging* van het vonnis, daar toch aan het vroeger geding bij arrest van den 11 september 1851, bekrachtigd bij arrest van den Hoogen Raad van 13 april 1855, *een einde gemaakt is.*" Zoo werd door het Hooggeregtshof de beweerde niet-ontvankelijkheid ongegrond verklaard.

Nu werd, bij conclusie van den Procureur-Generaal bij het Hooggeregtshof te Batavia, de staat van kosten, schade en interesten overgelegd en geëischt dat de heer van Vloten, die bij exploit aan de Regering aangeboden had een gulden als schadevergoeding op de gevorderde som, veroordeeld zou worden om aan het Gouvernement te betalen eene som van *f* 270,132, zoomede de interesten van *f* 268,496, ad 6 percent 's jaars, van af den dag der dagvaarding tot de algeheele voldoening toe, en bovendien nog de kosten van het nader regtsgeding, nader te vereffenen bij staat.

Nadat den gedaagde deze conclusie was beteekend, heeft hij daarop niet gediend van conclusie van antwoord, maar aan het Gouvernement doen beteekenen eene door hem exceptioneel genaamde conclusie, die op eene *schrijffout* berustte. Hij grondde de exceptie hierop: dat bij het arrest van het Indische Geregtshof in de extensie van de adjudicatie van de reconventionele vordering de heer van Vloten was veroordeeld in de vergoeding van alle kosten, schade en interesten DOOR *den reconventionelen eischer*, ten gevolge van het niet nakomen der verbindtenis veroorzaakt.

Klaarblijkelijk was dat niet anders dan eene schrijffout. Immers na toewijzing aan de Regering van hare vordering tot ontbinding der overeenkomst en tevens tot vergoeding van kosten, schade en interesten, komt in de daarop volgende omschrijving van dit begrip voor: „Veroordeelt den reconventionelen gedaagde (den heer van Vloten) in de vergoeding van alle kosten, schaden en interesten *door* den reconventionelen eischer [het Gouvernement] ten gevolge van de niet-nakoming der verbindtenis veroorzaakt." Het woordje „door" is hier gebezigd in plaats van „*aan*", ten gevolge eener schrijffout.

Het Hooggeregtshof beschouwde het dan ook als zoodanig. In zijn arrest van 3 junij 1858 overwoog het: „dat deze afwijking [in de omschrijving van hetgeen werkelijk gevorderd en dus ook werkelijk toegewezen was] blijkbaar het gevolg is eener *schrijffout*, welke evenmin den regter als de partijen binden kan, en in allen geval nimmer kan leiden om den gedaagde te ontslaan van de verpligting tot vergoeding van kosten, schade en interesten, aangezien deze toch van zelf voortvloeit uit de bij den aanhef van het dictum van het arrest gedane toewijzing der mede tot het verkrijgen van schadevergoeding strekkende vordering."

Op dien grond werd de exceptie niet ontvankelijk verklaard. En wat de geëischte schadevergoeding betreft, werd de heer van Vloten veroordeeld tot betaling der som van *f* 270,132, met de interesten a 6 percent 's jaars, sedert 2 julij 1850, over de som van *f* 268,000.

Van dat vonnis, zoowel als van het praeparatoire over de niet-ontvankelijkheid, kwam de veroordeelde in hooger beroep bij den Hoogen Raad der Nederlanden, blijkens acte van beteekening aan het Indisch Gouvernement te Batavia, dd. 2 october 1858, om te verschijnen voor den Hoogen Raad op 6 october 1859. Op den 23 junij 1859 stelde zich dan ook de procureur Clant als procureur van het Indisch Gouvernement.

In dien tusschentijd had echter nog het volgende plaats gehad. De fabriek der suikeronderneming Pangka was, krachtens de provisionele executoir-verklaring van het in Indië gewezen arrest, in executie verkocht en had eene som opgebragt van *f* 206,000. Bij missive van 9 april 1859 gaf de Gouverneur-Generaal hiervan kennis aan den Minister van Kolonien. Hij voegde er bij, dat nu nog een bedrag van *f* 64,132 van de schadevergoeding, ad *f* 268,000, ongedekt bleef, waarbij nog gevoegd moest worden de bij arrest van 3 junij 1858 bevolen rentebetaling. Dat bedrag kon echter *voor alsnog* niet op de borgen worden verhaald, tenzij een nieuw proces tegen hen wierd gevoerd, waartoe evenwel niet kon worden overgegaan vóór dat het proces over het zoo even genoemd arrest (van toewijzing der schaderekening), waarvan bij den Hoogen Raad in hooger beroep was gekomen, geëindigd was.

En nu stuit men plotseling op eene transactie tusschen den Minister van Kolonien, namens den Staat ter eenre, en den heer E. A. van Vloten ter andere zijde, van 14 mei 1860.

Was er in den stand, waarin de zaak zich bevond, aanleiding en grond tot eene transactie?

De minderheid der commissie meent op deze vraag een bevestigend antwoord te kunnen geven om de volgende redenen:

omdat door het arrest van den Hoogen Raad van 13 april 1855 het arrest van het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indië van 11 september 1851 wel was bevestigd, en daardoor de ontbinding der overeenkomst, vroeger door de partijen aangegaan, onherroepelijk vastgesteld, maar de toepassing en uitvoering der veroordeeling tot vergoeding van alle kosten, schaden en interesten, door die beide arresten uitgesproken, volkomen in haar geheel waren gebleven;

omdat daarvoor eenige, ofschoon geringe moeijelijkheid was gelegen in de noodlottige schrijffout, in het arrest van het Indisch Geregtshof ingeslopen; maar van veel meer gewigt is, dat de schadevergoeding, op grond van die veroordeeling gevorderd, in eersten aanleg met eene exceptie van niet-ontvankelijkheid was bejegend, de beteekende staat van kosten, schaden en interesten niet is bestreden en ten gevolge daarvan niet contradictoir onderzocht en daarom, in beroep op den Hoogen Raad, zoowel de gegrondheid der opgeworpen exceptie als de deugdelijkheid van elken der posten, op den voormelden staat uitgetrokken, ter toetse moest worden gebragt, het debat van dien staat van schade hier te Lande gevoerd;

omdat dit laatste niets slechts van zeer langen adem kan zijn, maar daar te boven van zeer onzekere uitkomst is, en het daarom voor iederen eischer tot schadevergoeding, bepaald ook voor dezen, raadzaam is, den uitersten penning niet te blijven vorderen, maar zich met eene redelijke vergoeding te vergenoegen;

omdat de mogelijkheid bestond, dat de Hooge Raad de opgeworpen exceptie toewees en op dien grond het arrest van het Hooggeregtshof van Nederlandsch-Indië van 3 junij 1858 vernietigde, en in dat geval de voorloopige ten uitvoer legging, daaraan gegeven, de Regering van Nederlandsch Indië in ongelegenheid zou hebben gebragt en aan overdreven vorderingen der uitgewonnen partij blootgesteld.

Om dat alles te ontgaan en dadelijk eene volledige afdoening der zaak te verkrijgen, was er reden, was het zelfs raadzaam, zich ten opzigte der vergoeding van kosten, schaden en interesten toegevend te betoonen en door eene dading een einde te maken aan allen verderen regtsstrijd.

De meerderheid was van een geheel tegenovergesteld gevoelen. Zij erkende gaarne, dat wanneer de vraag zoo algemeen gesteld wierd „was er aanleiding en grond tot eene transactie?" een scherpzinnig pleitbezorger in ieder geval een tal van gronden zou kunnen opgeven, die, hoe onwaarschijnlijk ook, door hunne opeenstapeling vrees aanjagen en een bevestigend antwoord uitlokken. Maar wanneer men minder op de hoeveelheid dan op den aard en de waardij dier gronden let, en bovenal op den stand, waarin de zaak zich bevond, acht geeft, dan komt de meerderheid der commissie tot het resultaat, dat er geene reden hoegenaamd was om eene transactie, waarbij het Gouvernement zich eenige noemenswaardige opoffering moest getroosten, te regtvaardigen.

Welke was die toestand? Er waren twee arresten, waardoor *het contract onherroepelijk verbroken was*, met toewijzing van den eisch van schadeloosstelling, en dus veroordeeling van den heer van Vloten, tot betaling van schadevergoeding en verdere kosten en interesten. Reeds was bij een arrest van het Hooggeregtshof eene som van *f* 270,000, behalve 6 pcts. renten sedert 1850 over eene som van *f* 268,000, aan het Gouvernement toegewezen. Als men nu den aard der posten, waaruit die som bestaat, in aanmerking neemt, dan valt daarop ook bij de strengste kritiek onmogelijk veel af te dingen; immers zij bedroegen alleen aan gejustificeerde voorschotten en invorderbare schuld *f* 227,708, terwijl bovendien het Hoog Geregtshof nog had overwogen, dat al de posten allezins regtmatig en juist waren. Aan de schrijffout hecht de Minister zelf zoo weinig, dat hij in zijne missive aan den voorzitter der Tweede Kamer van 27 julij jl. zegt: „Blijkbaar was dit in strijd met 's regters bedoeling en moest in plaats van het woord *door* het woord *aan* zijn gebezigd." Dat met de voortzetting van het proces nog eenigen tijd zou gemoeid zijn, strekte meer tot bezwaar van den heer van Vloten dan tot nadeel van het Gouvernement, voor 't welk de renten, die het zou ontvangen, zooveel hooger werden. Wel zegt de Minister in zijne geleidende missive: „Onzekere en langdurige processen waren te voorzien. Middelerwijl zou de bevolking zoowel als het Gouvernement gedurende welligt nog een geruimen tijd verstoken zijn gebleven van de voordeelen, welke eene goed geregelde onderneming aan beiden kan verschaffen." Maar dit is geheel onjuist. Het contract was finaal ontbonden. De Regering was dus volkomen vrij om eene nieuwe onderneming aldaar te vestigen. Dat behoefde naar den afloop der procedure in geenen deele te wachten.

Er was dus geene reden hoegenaamd tot eene transactie, waarbij de Staat tot eenige noemenswaardige opoffering verpligt werd. En toch stuit men plotseling op eene transactie — en op welke transactie?

1°. Alle tusschen het Gouvernement van Nederl. Indië en E. A. van Vloten of zijn gemagtigde H. P. Hoevenaar aanhangige geschillen en bestaande wederzijdsche vorderingen en verpligtingen, zonder eenige uitzondering, met name het bovengemelde regtsgeding, en alle vorderingen, die uit bovengemelde vonnissen en arresten zouden kunnen voortvloeijen of daarmede in verband staan, worden gehouden voor geëindigd, afgedaan en opgeheven.

2°. E. A. van Vloten verbindt zich dien ten gevolge om, onmiddellijk na de hieronder vermelde betaling, het hooger beroep, ingesteld bij exploit van 6 october 1858, in te trekken en daarvan af te zien.

3°. De kosten der alzoo geëindigde procedures zullen door partijen elk van hare zijde gedragen worden.

4°. Het Gouvernement daarentegen verbindt zich om aan den heer van Vloten te doen uitbetalen, te Amsterdam of te 's Hage, eene som van *f* 103,000, zijnde de helft van den prijs, waarvoor zijne fabriek te Pangka in 1859 is verkocht.

Door deze transactie heeft de Staat hier aanzienlijke geldelijke offers gebragt, waarvoor geene aanleiding, veelmin eenige gegronde reden bestond. Het Gouvernement had tot dusverre in alle opzigten en op alle punten op zijne tegenpartij gezegevierd, en nu schenkt het al de voordeelen, die het had verkregen, plotseling weg. Aanzienlijk waren de vorderingen die het, op grond van het arrest van het Hooggeregtshof te Batavia, toekwamen; ze bedroegen: aan schaderekening *f* 268,496, proceskosten *f* 1646. Te zamen *f* 270,142.

Op het tijdstip van den verkoop der fabriek 8 jaren renten over *f* 268,000 a 6 per cent 's jaars *f* 128,640; totaal *f* 398.782. De fabriek heeft opgebragt *f* 206,000; blijft *f* 192,782. — 2 jaren rente over deze som a 6 per cent *f* 23,000. Zoodat de schuld nog was *f* 215.782.

De heer van Vloten was alzoo aan het Gouvernement nog schuldig *f* 215,782. En nu wordt deze som hem niet alleen kwijtgescholden, maar hem wordt nog bovendien eene som van *f* 103,000 aan contanten uitgekeerd. Hem wordt dus eene som van *f* 318,782 afgestaan. En wat erlangt het Gouvernement daarvoor? Niets hoegenaamd, niets anders dan dat de heer van Vloten afziet van 't appel op den Hoogen Raad van een arrest van het Hooggeregtshof, waarbij de schadevergoeding, die hij krachtens een arrest van den Hoogen Raad moest uitkeeren, op het zoo even vermelde cijfer was vastgesteld. Die schadevergoeding zou, volgens het arrest van 't Hooggeregtshof, moeten bedragen *f* 318,782, maar het Gouvernement neemt genoegen met *f* 163,000! En dat geschiedt alleen om een appèl op den Hoogen Raad af te koopen, voor den afloop waarvan, naar het voorkomt, weinig vrees behoefde te bestaan! De meerderheid is van meening, dat voor zulk eene transactie geen grond hoegenaamd bestond, en de Staat maar al te zeer de lijdende partij is geweest.

Maar nu volgt er nog eene vijfde en zesde voorwaarde der dading, in deze woorden vervat:

„5.° Het contract wegens den aanmaak van suiker te Pangka zal, gewijzigd naar de tegenwoordige bepalingen, op nieuw voor den tijd van twintig jaren met den heer van Vloten worden aangegaan.

„Het aantal bouws zal zijn tot een bedrag, nimmer te bovengaande het aantal in 1850 beplant; aanvankelijk geschiedt de aanplant van minstens 400 bouws of meer, naar gelang de krachten der cultuurpligtige bevolking zullen toelaten, en zal, ter beoordeeling van het bestuur, trapsgewijze tot bovengemeld maximum kunnen worden gebragt.

„6.° De ondergeteekende ter andere zijde, niet voornemens zijnde naar Java terug te keeren, heeft de bevoegdheid de onderneming over te doen aan een ander, mits onder goedkeuring van het Gouvernement.

„Daartoe door hem aangewezen zijnde de heer Jacobus Gerhardus Arnoldus Gallois, gepensioneerd Oost-Indisch hoofdambtenaar, wordt de goedkeuring daartoe van stonde aan verleend."

De meerderheid der commissie, die geene reden vindt voor eenige transactie, die daarom de in §§ 1, 2, 3 en 4 vervatte voorwaarden hoogst bezwarend en nadeelig keurt voor de schatkist, is van meening, dat voor de overeenkomst in deze twee §§ 5 en 6 geene regtvaardiging kan gevonden worden; dat zij in alle opzigten in strijd is met 's Lands belang en dat zij een merkwaardig licht werpt op den aard en de waardij der „algemeene grondslagen" voor de Gouvernements-suikercultuur op Java.

Om het appèl dat door den heer van Vloten bij den Hoogen Raad was ingesteld, te ontgaan, heeft het Gouvernement in de vier eerste artikelen dezer dading zich reeds eene opoffering getroost van meer dan drie tonnen gouds, welke bij 't arrest van 't Hooggeregtshof aan den Staat waren toegewezen. Maar in 't oog der Regering schijnt die som nog te laag; voor dat appèl is zij zoo bevreesd, dat zij bovendien op nieuw hetzelfde suikercontract geeft aan denzelfden persoon, met wien zij over datzelfde contract jaren lang, tot groote schade van de bevolking en de schatkist, zooveel moeijelijkheden en onaangenaamheden heeft gehad. Dat contract geeft zij ten geschenke, alleen om eene som van *f* 103,000, die haar overblijft van de verkochte fabriek, te kunnen behouden. Immers dat alleen verkrijgt zij door deze transactie. Indien zij niet had getransigeerd, indien zij had voortgeprocedeerd, en indien zij alle nog denkbare processen in deze zaak had verloren (voorzeker een ondenkbaar geval), dan had zij die *f* 103,000 moeten teruggeven, maar dan had zij nog altoos het suikercontract Pangka gehad! Immers wat er ook mogt gebeuren, dat contract was *onherroepelijk ontbonden*, daarop was niet terug te komen, en dat contract kon de Regering dus op nieuw sluiten met wien zij wilde, dat kon zij ten allen tijde, daaromtrent was zij volkomen vrij. En wat zou een contract van 400 bouws dat tot 800 bouws kan worden opgevoerd, voor *twintig* jaren, op de voorwaarden der „algemeene grondslagen" niet hebben opgebragt, indien het aan de publieke mededinging was overgegeven!

Men zou genegen zijn te vragen, of een[illegible] reden den Minister genoopt heeft om tot [illegible] onverklaarbare handeling over te gaan, ma[illegible] leidende missive is op dat punt duidelijk: „[illegible] middel," zegt zij, „om tot deze afdoening te[illegible] werd de heer van Vloten op nieuw als co[illegible] aangenomen."

Ook de minderheid der commissie verkl[illegible] n.° 5 en 6 der transactie haar bevreemdt; [illegible] daarvoor voor alsnog geene gronden te vin[illegible] verlangt alzoo de nadere toelichtingen der R[illegible] af te wachten.

Maar door deze transactie wordt, naar de m[illegible] der meerderheid van de commissie, tevens ee[illegible] waardig licht over den aard en de waardij d[illegible] gemeene grondslagen" van de Gouvernement[illegible] cultuur geworpen.

De Minister deelt in de geleidende missi[illegible] dat de heer van Vloten op nieuw als con[illegible] aangenomen wordt, „echter niet over de [illegible] hoeveelheid bouws, noch op de vroegere v[illegible] Gouvernement en de bevolking nadeelige voorw[illegible] maar naar de nieuwelings aan te nemen, th[illegible] genomen grondslagen." De voorwaarden ste[illegible] op en zijn in overeenstemming met de „alg[illegible] grondslagen."

Maar nu stellen die „algemeene grondslagen[illegible] punten vast. Oude contracten worden niet [illegible] dan voor tien jaren verlengd. Nieuwe con[illegible] worden voor twintig jaren aangegaan, doch [illegible] publieke mededinging overgegeven.

Beschouwde dus de Minister dit contract [illegible] oud contract, dan had het niet langer dan v[illegible] jaren aan den heer van Vloten kunnen word[illegible] geven. Beschouwde hij het als een nieuw c[illegible] dan had het voor twintig jaren kunnen worde[illegible] gegaan, maar dan had de algemeene conc[illegible] moeten worden ingeroepen.

't Is werkelijk een nieuw contract, want het [illegible] onherroepelijk door den hoogsten regter ont[illegible] verklaard. Het had dus, indien de Minister [illegible] zijne „algemeene grondslagen" gebonden [illegible] publiek moeten worden uitbesteed. Maar hier [illegible] al dadelijk bevestigd 't geen de meerderheid de[illegible] missie hierboven in § 2 van haar verslag heeft [illegible] „Al was de regeling der algemeene grondsla[illegible] beste die men verlangen kan, toch geeft [illegible] waarborg hoegenaamd, dat geene andere beg[illegible] in praktijk zullen worden gebragt." Alleen [illegible] wet geeft dien waarborg. Waren de regelen v[illegible] uitgifte van cultuurcontracten, thans in deze „[illegible] meene grondslagen" vervat, bij de wet vastg[illegible] dan zou de Minister zulk eene voor den Staat [illegible] nadeelige transactie niet hebben kunnen sluiten[illegible] wet verhinderde het hem. Dat de „algemeene [illegible] slagen" het verboden, heeft hem niet teruggeh[illegible] Voor de wet zou hij waarschijnlijk hebben [illegible] gedeinsd.

Nog eene opmerking. De Minister zegt de[illegible] van Vloten op nieuw als contractant te hebben [illegible] genomen, maar „niet voor de vroegere hoe[illegible] bouws." Hoe is dit te rijmen met de dadin[illegible] bevat „het aantal bouws zal zijn tot een b[illegible] nimmer te bovengaande het aantal in 1850 bep[illegible] Dat aantal was 800 bouws. Nu zal men mi[illegible] wel niet dadelijk tot dien aanplant van 800 [illegible] overgaan, maar men zou het toch kunnen [illegible] immers de dading vervolgt aldus: „aanvankeli[illegible] schiedt de aanplant van minstens 400 bouws [illegible] naar gelang de krachten der cultuurpligtige be[illegible] zulks toelaten, en zal, ter beoordeeling [illegible] bestuur, trapsgewijze tot bovengemeld maximum k[illegible] worden gebragt." Reeds het tweede of der[illegible] kan alzoo, wanneer het bestuur dit goedvind[illegible] een aanplant van 800 bouws worden overg[illegible] Dit nu is, men erkent het gaarne, in overeenste[illegible] met § 8 der „algemeene grondslagen"; maar te[illegible] het een hoogst opmerkelijk feit tot toelichti[illegible] bevestiging van al hetgeen de meerderheid der [illegible] missie tegen de regeling, in die paragraaph v[illegible] heeft gemeend te moeten inbrengen.

De commissie, aan het einde van haar versla[illegible] komen, mag hare taak niet als vervuld bescho[illegible] zonder nog aan één voorschrift van art. 43 [illegible] reglement van orde te hebben voldaan. Zij be[illegible] een besluit aan de Kamer voor te stellen. O[illegible] dit opzigt was de meening harer leden niet een[illegible]

De minderheid was van oordeel:

1°, dat in het mandaat der commissie niet li[illegible] onderzoek der vraag, of het ontwerp der cu[illegible] contracten op Java al of niet door de wet [illegible] worden geregeld; de Kamer heeft daaromtrent [illegible] eene motie van orde aangenomen, waarop thans [illegible] de commissie niet behoeft te worden teruggeko[illegible] zij zou daarom aan de Kamer willen voorstellen, [illegible] dit verslag te doen drukken en ronddeelen en da[illegible] een afschrift te zenden aan den Minister van Kolo[illegible] met verzoek om nadere inlichtingen;

2°, dat wat betreft het suikercontract Pangka [illegible] met het eerste gedeelte der transactie, vervat i[illegible] artt. 1, 2, 3 en 4, genoegen zou kunnen ne[illegible] maar de bijvoeging van de artt. 5 en 6 haar [illegible] bevreemd; zij zou daarom der Kamer willen voorst[illegible] om, alvorens een oordeel daarover te vellen, [illegible] Minister nadere inlichtingen te vragen, welke b[illegible] dere en gewigtige redenen den Minister genoopt heb[illegible] om de artt. 5 en 6 ook nog in de dading op te ne[illegible]

De meerderheid der commissie heeft zich met [illegible] meening niet kunnen vereenigen.

Wat de regeling der suikercultuur betreft, hee[illegible] onderzoek van deze „algemeene grondslagen" h[illegible] geen opzigt hoegenaamd doen terugkeeren van [illegible] oordeel, dat het algemeen belang dringend vord[illegible] vaststelling bij de wet der regelen voor de ui[illegible] van cultuurcontracten.

En wat aangaat het suikercontract Pangka, r[illegible] zij zich verpligt een oordeel te moeten vellen [illegible] deze dading, toegelicht door den Minister van Ko[illegible] in de aan de Kamer overgelegde stukken en de[illegible] leidende missive aan den Voorzitter der Kamer [illegible] 20 julij jl. Tot haar leedwezen heeft zij in de o[illegible] gelegde stukken geenen enkelen grond gevonden [illegible] zulk eene overeenkomst, zóó bezwarend en w[illegible] de belangen van den Staat zóó in alle opzigten [illegible] uit het oog verloren.

Om al deze redenen heeft zij de eer de volg[illegible] besluiten voor te stellen:

1°, de Kamer, na kennis genomen te hebben [illegible] de „algemeene grondslagen, naar welke de Gou[illegible] nements-suikercultuur, alsmede de fabricatie van s[illegible] op Java wordt in stand gehouden", *handhaaft* [illegible] besluit van 11 mei jl., waarbij zij heeft verklaard [illegible] oordeel te zijn, dat er behoefte bestaat om de [illegible] voor de uitgifte van cultuur-contracten in Nederlan[illegible] Indië te stellen door de wet;

2°, de Kamer verklaart dat in de bij missive [illegible] 20 julij jl. door den Minister van Kolonien ov[illegible] legde stukken geene gronden gevonden worden [illegible] de overeenkomst van 14 mei 1860 konden aanr[illegible] en dat mitsdien de belangen van den Staat door [illegible] sluiten daarvan zijn uit het oog verloren.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapport[illegible] den 1 augustus 1860.

DUYMAER VAN TWIST.
VAN NISPEN VAN SEVENAE[illegible]
VAN HOEVELL.

Gedrukt en uitgegeven bij
***G. en C. A. VAN REYN, te Rotterd*[illegible]**